

31 dekabr 2021-ci il tarixinə

ASC Xalq Bank və onun törəmə müəssisələrinin

*Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları
və Müstəqil auditor rəyi*

Müstəqil auditorun hesabatı

"Xalq Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə dair hesabat

Rəy

Biz Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (Qrup) 31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatından, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatından, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Biz Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məcəlləsinin" (IESBA məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmışıq.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Audit Komitəsinin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Qrupun ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Qrupun maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Mündəricat

Müstəqil auditorun rəyi

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları

Konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabat	1
Konsolidə edilmiş ümumi gəlir haqqında hesabat	2
Konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	3
Konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	4
Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi haqqında hesabat	5

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər

1. Ümumi məlumat	7
2. Təqdimatın əsasları	8
3. Mühüm mühasibat uçotu siyasətlərinin icmalı	8
4. Yeni və ya yenidən baxılmış standartlar və şərhlərin qəbul olunması	17
5. Xalis faiz gəliri	18
6. Kredit zərəri xərci və digər dəyərsizləşmə və ehtiyatlar	18
7. Haqq və komissiya gəliri və xərcləri	19
8. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	20
9. Qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis (zərər) / gəlir	20
10. İşçilər üzrə xərclər, ümumi və inzibati xərclər	20
11. Mənfəət vergisi	21
12. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	22
13. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	23
14. Müştərilərə verilmiş kreditlər	24
15. Investisiya qiymətli kağızları	29
16. Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	32
17. Investisiya əmlakı	33
18. Qeyri-maddi aktivlər	33
19. Digər aktivlər	34
20. Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	34
21. Müştəri hesabları	35
22. Digər öhdəliklər	35
23. Səhmdar kapitalı	36
24. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	36
25. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	38
26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	40
27. Tənzimləyici məsələlər	42
28. Kapitalın idarə olunması	42
29. Riskin idarə olunması siyasətləri	43
30. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr	58

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il
Faiz gəliri	5	92,862,797	103,302,096
Faiz xərci	5	(19,756,095)	(19,712,681)
Xalis faiz gəliri		73,106,702	83,589,415
Faiz hesablanan aktivlər üzrə kredit zərərləri ehtiyatı	6	9,163,213	(14,697,529)
Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatdan sonra xalis faiz gəliri		82,269,915	68,891,886
Xalis haqq və komissiya gəliri	7	3,701,411	2,945,414
Xarici valyua əməliyyatları üzrə xalis gəlir	8	3,089,386	9,569,401
Qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis (zərər) / gəlir	9	(945,846)	4,663,158
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satışından xalis gəlir		119,979	3,346,013
Digər gəlirlər		3,183,063	2,777,355
Qeyri-faiz gəlirləri		9,147,993	23,301,341
İşçilər üzrə xərclər	10	(26,619,953)	(26,951,370)
Ümumi və inzibati xərclər	10	(18,750,092)	(13,990,368)
Köhnəlmə və amortizasiya	16,18	(8,199,477)	(7,123,818)
Faiz hesablanmayan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	19	(2,068,690)	(11,462,789)
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatın bərpası / (ehtiyat)	6	637,680	(1,066,076)
Qeyri-faiz xərcləri		(55,000,532)	(60,594,421)
Mənfəət vergisi xərcindən əvvəl mənfəət		36,417,376	31,598,806
Mənfəət vergisi xərci	11	(8,513,280)	(6,502,849)
İl üzrə mənfəət		27,904,096	25,095,957
Mənfəət aiddir:			
- Bankın səhmdarları		27,899,499	25,094,206
- Nəzarətdən kənar paylar		4,597	1,751
		<u>27,904,096</u>	<u>25,095,957</u>

Buraxılmaq üçün 25 aprel 2022-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Kamran Məcidov

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş ümumi gəlir haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il
İl üzrə mənfəət		27,904,096	25,095,957
Digər ümumi gəlir			
<i>Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilməyəcək digər ümumi gəlir</i>			
Digər ümumi gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən kapital alətləri üzrə gəlirlər	15	105,000	-
Digər ümumi gəlirin komponentlərinə aid olan mənfəət vergisi	11	(21,000)	-
Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilməyəcək digər ümumi gəlirin cəmi		84,000	-
İl üzrə digər ümumi gəlir, vergidən sonra		84,000	-
İl üzrə cəmi ümumi gəlir		27,988,096	25,095,957

Buraxılmaq üçün 25 aprel 2022-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Kamran Məcidov

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12	610,312,236	556,155,077
Qiymətli metallar		20,063,418	21,089,602
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13	39,865,484	30,370,631
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14	1,370,329,933	1,419,664,964
İnvestisiya qiymətli kağızları	15	92,340,213	156,241,153
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	16	63,783,336	69,446,614
İnvestisiya əmlakı	17	7,730,000	7,510,000
Qeyri-maddi aktivlər	18	6,431,712	6,834,131
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi	11	2,832,354	-
Digər aktivlər	19	85,768,826	63,584,992
Cəmi aktivlər		2,299,457,512	2,330,897,164
Öhdəliklər			
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	20	357,475,891	351,882,138
Müştəri hesabları	21	1,494,061,835	1,549,817,380
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		1,045,098	2,603
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	11	-	1,734,426
Digər öhdəliklər	22	10,579,471	13,448,925
Cəmi öhdəliklər		1,863,162,295	1,916,885,472
Kapital			
Səhmdar kapitalı	23	364,772,544	364,772,544
Bölüşdürülməmiş mənfəət		71,328,057	49,128,129
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə realizasiya olunmamış gəlir		84,000	-
Bankın səhmdarlarına aid olan cəmi kapital		436,184,601	413,900,673
Nəzarətdən kənar paylar		110,616	111,019
Cəmi kapital		436,295,217	414,011,692
Cəmi öhdəliklər və kapital		2,299,457,512	2,330,897,164

Buraxılmaq üçün 25 aprel 2022-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə Heyətinin sədri
Cənab Kamran Məcədov

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə realizasiya olunmamış gəlir	Nəzarətdən kənar paylar	Cəmi kapital
1 yanvar 2020	364,772,544	31,294,523	-	109,268	396,176,335
İl üzrə mənfəət	-	25,094,206	-	1,751	25,095,957
Bankın səhmdarlarına dividendlər	-	(7,260,600)	-	-	(7,260,600)
31 dekabr 2020	364,772,544	49,128,129	-	111,019	414,011,692
İl üzrə mənfəət	-	27,899,499	-	4,597	27,904,096
İl üzrə digər ümumi gəlir	-	-	84,000	-	84,000
Tөрəmə müəssisədəki mülkiyyət payında dəyişiklik	-	-	-	(5,000)	(5,000)
Bankın səhmdarlarına dividendlər	-	(5,699,571)	-	-	(5,699,571)
31 dekabr 2021	364,772,544	71,328,057	84,000	110,616	436,295,217

Buraxılmaq üçün 25 aprel 2022-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Kamran Məcidov

Baş rühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan nağd pul vəsaitlərinin hərəketi:			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		36,417,376	31,598,806
Düzəlişlər:			
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün (ehtiyatın bərpası) / ehtiyat	6	(9,163,213)	14,697,529
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə (ehtiyatın bərpası) / ehtiyat		(637,680)	1,066,076
Faiz hesablanmayan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat		2,068,690	11,462,789
Xarici valyutanın mübadilə məzənnələrində dəyişikliklərdən yaranan xalis realize olunmamış (gəlir) / zərər		(31,200)	(5,118,657)
Köhnəlmə və amortizasiya	16,18	8,199,477	7,123,818
İnvestisiya əmlakının yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir	17	(220,000)	(19,454)
Əmlak və avadanlığın silinməsindən gəlir		(411,434)	(84,190)
Faiz hesablamalarında dəyişiklik, xalis		28,064,983	22,832,592
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan nağd pul vəsaiti hərəketləri		64,286,999	83,559,309
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma) / azalma:			
Qiymətli metallar		1,026,184	(3,573,735)
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		(9,494,853)	5,947,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər		32,431,632	310,505,276
Digər aktivlər		(24,250,824)	(18,118,593)
Əməliyyat öhdəliklərində artma / (azalma):			
Banklara və digər hökumət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər		5,576,313	(32,123,885)
Müştəri hesabları		(56,046,933)	(86,243,393)
Digər öhdəliklər		(2,231,774)	(311,317)
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin mədaxili		11,296,744	259,641,278
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(12,058,565)	(6,216,983)
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin (məxarici) / mədaxili		(761,821)	253,424,295
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəketi:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması	16,18	(2,592,846)	(12,005,386)
Əmlak və avadanlığın satılmasından gəlir		870,500	85,500
İnvestisiya qiymətli kağızlarında xalis dəyişikliklər		62,314,697	(47,005,601)
İnvestisiya əmlakının təmiri	17	-	(175,546)
Törəmə müəssisənin alınması		(5,000)	-
İnvestisiya fəaliyyətlərindən yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin mədaxili / (məxarici)		60,587,351	(59,101,033)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi haqqında hesabat (davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il
Maliyyə fəaliyyətindən yaranan nağd pul vəsaitlərinin hərəketi:			
Bankın səhmdarlarına ödənilmiş dividendlər		(5,699,571)	(7,260,600)
Səhmdar kapitalın artırılması		-	-
Maliyyə əməliyyatlarından yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin məxarici		(5,699,571)	(7,260,600)
Xarici valyutanın mübadilə məzənnəsinin pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzərində təsiri		31,200	5,118,657
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis artma		54,157,159	192,181,319
İlin əvvəlində pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		556,155,077	363,973,758
İlin sonunda pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12	610,312,236	556,155,077

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə Qrup tərəfindən nağd pulla ödənilmiş və əldə olunmuş faiz məbləği müvafiq olaraq 19,447,267 AZN və 120,618,952 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il üzrə Qrup tərəfindən nağd pulla ödənilmiş və əldə olunmuş faiz məbləği müvafiq olaraq 19,802,890 AZN və 126,224,897 AZN təşkil etmişdir.

Buraxılmaq üçün 25 aprel 2022-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Kamran Məcədov

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

1. Ümumi məlumat

Xalq Bank 24 dekabr 2004-cü ildə təsis haqqında müqaviləyə uyğun olaraq açıq səhmdar cəmiyyət kimi yaradılmış və 27 dekabr 2004-cü il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən qeydiyyatdan alınmışdır. Bankın dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: İnşaatçılar prospekti 22L, AZ1006, Bakı, Azərbaycan. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və Bank 246 sayılı ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Bankın Azərbaycanda müvafiq olaraq 30 və 30 filialı olmuşdur. Bankın əsas biznes fəaliyyətinə kommersiya fəaliyyətləri, qiymətli kağızların, xarici valyutaların alqı-satqısı, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsi daxildir.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Bankın işçilərinin sayı müvafiq olaraq 772 və 753 nəfər olmuşdur.

Bank Bank qrupunun ("Qrup") ana şirkətidir və bu maliyyə hesabatlarında konsolidə edilmiş aşağıdakı müəssisələrdən ibarətdir:

Adı	Qeydiyyatdan alındığı ölkə	Bankın təsisçi payı / səsvermə hüquqları		Fəaliyyət növü
		2021	2020	
<i>Xalq Kapital Investisiya Şirkəti QSC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	100 %	100 %	<i>Qiymətli kağızlarla bazar əməliyyatları</i>
<i>Bakı Ayaqqabı -2 ASC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	98.45%	98.41%	<i>Dormant</i>
<i>Xalq Əmlak MMC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	100 %	-	<i>Əmlakın idarə edilməsi</i>

"Xalq Kapital Investisiya Şirkəti" QSC 17 avqust 2007-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş qapalı səhmdar cəmiyyətdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti qiymətli kağızlarla əməliyyatlar, broker və diler əməliyyatlarıdır.

"Bakı Ayaqqabı-2" ASC 1980-ci ilin dekabrında Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş açıq səhmdar cəmiyyətdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti ayaqqabı istehsalı olmuşdur. Şirkət 1999-cü ilin fəaliyyətini dayandırmışdır. Qrup Şirkətin kapitalında nəzarət paketini əldə edərək, əsas məqsədi onu investisiya əmlakı kimi istifadə etmək olmuşdur. Qrup rəhbərliyinin Şirkətlə bağlı planlarında qeyri-müəyyənlik mövcuddur.

"Xalq Əmlak" MMC 24 avqust 2021-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti daşınmaz əmlakın idarə edilməsidir.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın kapitalında buraxılmış paylara sahib olmuşlar:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
	Təsisçi payı, %	Təsisçi payı, %
İdeal Biznes Ko MMC	50.00	50.00
Yevro Standart MMC	33.85	33.85
AMAL Invest Qrup MMC	16.15	16.15
Cəmi	100	100

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Bankın yekun mülkiyyətçiləri və Bank üzrə birgə nəzarəti heyətə keçirən şəxslər xanım Leyla Əliyeva, xanım Arzu Əliyeva və cənab Arif Paşayevdir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

2. Təqdimatın əsasları

Mühasibat uçotunun əsasları

Qrupun bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası tərəfindən buraxılan Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılan Şərtlərə uyğun olaraq hazırlanmışdır. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hər hansı başqa qeydlər olmazsa Azərbaycan manatı ilə təqdim olunmuşdur. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları "İnvestisiya əmlakı" haqqında 40 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotun Standartlarına ("BMUS") uyğun olaraq bezi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərle qiymətləndirilməsi və investisiya əmlakların yenidən qiymətləndirilən məbləğlərlə ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

Qrup mühasibat uçotunu Azərbaycanın qanunvericiliyinə uyğun olaraq aparır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliyi əsasında hazırlanmış və BMHS-ə uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlər əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələri, o cümlədən, bezi aktivlərin və öhdəliklərin, gəlirlərin və xərclərin maliyyə hesabatı üzrə yenidən təsnifləşdirilməsini özündə cəmləşdirir.

3. Mühüm mühasibat uçotu siyasətlərinin icmalı

Konsolidasiyanın əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına hər il 31 dekabr tarixinə hazırlanmış Bankın və Bank (onun törəmə müəssisələri) tərəfindən tənzimlənən müəssisələrin maliyyə hesabatları daxildir. Nəzarət o zaman təmin edilmiş hesab olunur ki, Bank sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə onun maliyyə və əməliyyat qaydalarını tənzimləmək iqtidarında olsun.

Alış zamanı, aktivlər və öhdəliklər və filialın şərti öhdəlikləri onların alış tarixinə olan ədalətli dəyərləri ilə ölçülür. Alış dəyərinin alınmış xalis aktivlərin ədalətli dəyərlərindən artıq olduğu hər hansı məbləğ qudvil kimi tanınır. Alış dəyərinin alınmış xalis aktivlərin (yəni alış üzrə güzəst) ədalətli dəyərlərindən az olduğu hər hansı kəsir məbləğ mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda alışın aparıldığı dövr üzrə kreditləşdirilir. Azlıqların payı tanınmış aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərlərinin azlıqların payı hissəsində göstərilir. Daha sonra, azlıqların payından artıq olan hər hansı aidiyyəti zərərlər ana müəssisənin payı üzrə bölüşdürülür. Ana müəssisənin kapital sahiblərinə aid olan səhmdar kapitalı və azlıq təşkil edən səhmdarların payına aid olan xalis gəlir müvafiq olaraq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda və konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca göstərilir.

İl ərzində alqı-satqı əməliyyatları aparan filialların nəticələri mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda alış əməliyyatının aparıldığı tarixdən və ya satış əməliyyatının aparıldığı tarixədək olan dövr üzrə müvafiq qaydada daxil edilir. Zərurət olduqda, istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarının Qrupun istifadə etdiyi mühasibat qaydalarına uyğunlaşdırılması məqsədilə filialların maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qrup-daxili bütün mühüm əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı silinir.

Azlıqların payının balans dəyəri ilə onun alınmasından əldə olunan məbləğ arasındakı fərq, əgər varsa ana müəssisənin kapital sahiblərinə aid olan kapitalda tanınır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Qrup maliyyə alətlərini mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə (MZƏD) və digər ümumi gəlirdə ədalətli dəyərlə (DÜGƏD), qeyri-maliyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilən investisiya əmlakını isə hər bir balans tarixində ədalətli dəyərdə ölçür.

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan müntəzəm əməliyyatlar zamanı aktivin satılmasından alınə bilən və ya öhdəliyin köçürülməsinə görə ödənilə bilən məbləğdir. Ədalətli dəyər ölçülərkən aktivin satılması və ya öhdəliyin köçürülməsi əməliyyatının aşağıdakı yerlərdən birində aparılması ehtimal edilir:

- Aktivin və ya öhdəliyin əsas bazar; və ya
- Əsas bazar olmayanda, aktivin və ya öhdəliyin ən əlverişli bazarı.

Qrupun əsas və ya ən əlverişli bazara çıxışı olmalıdır. Aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri bazar iştirakçıları aktivi və ya öhdəliyi qiymətləndirərkən istifadə etdiyi fərziyyələri istifadə etməklə ölçülməlidir və bu zaman ehtimal edilməlidir ki, bazar iştirakçıları öz hərəkətlərində ən yaxşı iqtisadi mənafeələrini güdürlər. Qeyri-maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri ölçülərkən bazar iştirakçısının aktivi maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə etməklə və ya həmin aktivi maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə edəcək digər bazar iştirakçısına satmaqla iqtisadi fayda əldə etmək qabiliyyəti nəzərə alınır.

Qrup mövcud şəraitdə münasib olan və ədalətli dəyəri ölçmək üçün kifayət qədər məlumatları olan, müvafiq bazar məlumatlarını maksimal istifadə edən və müşahidə edilməyən məlumatların istifadəsini minimuma endirən qiymətləndirmə üsullarını istifadə edir.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyəri ölçülən və ya təqdim edilən bütün aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında ədalətli dəyər iyerarxiyasının daxilində aşağıda təsvir olunan kateqoriyalara bölünür:

- Səviyyə 1 – oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün fəal bazarlarda bazar qiymətləri (təshih edilməmiş) mövcud olanlar;
- Səviyyə 2 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilən qiymətləndirmə üsulları;
- Səviyyə 3 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları müşahidə edilməyən qiymətləndirmə üsulları.

Maliyyə hesabatlarında dövrü şəkildə tanınan aktivlər və öhdəliklər üçün Qrup hər hesabat dövrünün sonunda kateqoriyalara bölməni yenidən qiymətləndirərək iyerarxiyanın daxilində Səviyyələr arasında köçürmələrin baş verib-vermədiyini müəyyən edir (ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında).

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

İlkin tanınma

Tanınma tarixi

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin müntəzəm şəkildə alınması və satılması sövdələşmə tarixindən, yeni maliyyə aktivi və ya öhdəliyinin satın alınması üçün Qrupun öz üzərinə öhdəlik götürdüyü andan başlayır. Müntəzəm satınalmalar və ya satışlar maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin alışı və satışdır ki, bu da bazarda tənzimləmə və ya konvensiya ilə müəyyənləşdirilmiş zaman ərzində maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin çatdırılmasını tələb edir.

İlkin ölçmə

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınmada təsnifatı onların müqavilə şərtlərindən və maliyyə alətlərini idarə etmək üçün biznes modelindən asılıdır. Maliyyə alətləri ilkin olaraq bazar dəyərlə ölçülür və MZƏD-də qeydə alınmış maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna olmaqla, bu məbləğə əməliyyat xərcləri ya əlavə edilir və ya çıxılır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ölçü növləri

Qrup özünün bütün maliyyə aktivlərini onların idarə etmək üçün biznes modelinə və aktivin müqavilə şərtlərinə uyğun təsnif edir:

- Amortizasiya hesablanmış dəyərlə;
- DÜGƏT;
- MZƏD.

Qrup öz derivativini və ticarət portfelini MZƏD-ə uyğun təsnif edir və ölçür. Qrup maliyyə alətlərini MZƏD-də təyin edə bilər, və belə edərsə, hesablama və ya identifikasiyada uyğunsuzluqları aradan qaldırır ya da əhəmiyyətli dərəcədə azaldır.

Kredit öhdəliklərdən və maliyyə təminatlarından başqa maliyyə öhdəlikləri satış üçün saxlanıldıqda amortizasiya olunmuş dəyərlə və ya MZƏD üzrə ölçülür və onlar törəmə maliyyə alətləri hesab edilir və ya onlara real bazar qiyməti tətbiq edilir.

Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər, müştərilərə verilmiş kreditlər, amortizasiya hesablanmış dəyərlə investisiya qiymətli kağızları

Qrup ancaq kredit müəssisələrindən daxil olmalı olan məbləğləri, müştərilərə verəcək kreditləri və digər maliyyə investisiyalarını əgər aşağıdakı hər iki şərtlər ödəniləcəkse amortizasiya hesablanmış dəyərlə ölçür:

- Maliyyə aktivini qaydada saxlamaq və müqavilə şərtləriylə nəzərdə tutulmuş nəqd pul axınına toplamaq üçün maliyyə aktivləri biznes modeli çərçivəsində saxlanılır;
- Maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin axınına səbəb olur və yalnız əsas məbləğin və faizin ödənilməsinə (YƏMFÖ) ehtiva edir.

Bu şərtlərin detalları aşağıdakı kimi göstərilmişdir.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Qrup öz biznes modelini ehtiva edən bir səviyyədə müəyyən edir ki, biznes məqsədinə nail olmaq üçün maliyyə aktivləri qruplarını necə idarə etdiyini yaxşı əks etdirən səviyyəyə nail olsun.

Qrupun biznes modeli maliyyə alətlərini individual əsasda deyil, maliyyə portfellerinin yüksək səviyyədə və müşahidə edilən aşağıdakı faktorlar üzrə qiymətləndirilir:

- Biznes modelinin və bu biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi necə qiymətləndirilir və müəssisənin əsas idarəetmə personalına məruzə edilir;
- Biznes modelinin (və biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) icrasına mənfi təsir edən risklər və xüsusən də bu risklərin idarə olunması yolları;
- Biznes menecerləri necə kompensasiya edilir (məsələn, kompensasiya idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərinə və ya müqavilə üzrə toplanmış nəqd pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanır);
- Satışların gözlənilən tezliyi, dəyəri və vaxtı Qrupun qiymətləndirməsində mühüm aspektlərdir.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi "ən pis vəziyyət" və "stress vəziyyəti" ssenarilərini nəzərə almadan, əsasən gözlənilən ssenarilərə əsaslanır. İlkin tanınmadan sonra pul vəsaitlərinin hərəkəti Qrupun ilkin gözləntilərindən fərqli bir şəkildə həyata keçirilərsə, Qrup, həmin biznes modelində saxlanılan qalan maliyyə aktivlərinin təsnifatını dəyişmir, lakin yeni əldə edilmiş və ya yeni alınmış maliyyə aktivlərini qiymətləndirərkən bu məlumatları birləşdirərək irəli gedir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

YƏMFÖ testi

Təsnifat prosesinin ikinci bir addımı olaraq, Qrup maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərini YƏMFÖ testinə cavab verib vermədiyini müəyyənləşdirmək üçün qiymətləndirmə aparır.

İlkin tanınmada bu testin "əsas" məqsədi maliyyə aktivinin real bazar qiyməti ilə müəyyən olunmasıdır və maliyyə aktivinin müddəti boyunca dəyişə bilər (məsələn, əgər kreditin ödənilməmiş və ya mükafatın/əndirimin amortizasiyası varsa).

Kreditleşmə razılaşması daxilində faizlərin ən əhəmiyyətli elementləri adətən pul və kredit riskinin vaxt dəyərində aiddir. YƏMFÖ qiymətləndirməsi etmək üçün, Qrup mühakimə yürüdərək uyğun faktorlar, məsələn valyuta hansı maliyyə aktivində göstərilib və faiz dərəcəsinin müəyyənləşdirildiyi dövrü nəzərdən keçirir.

Əksinə, risklərə ən cüzi meylliyi olan müqavilə şərtləri, yaxud müqavilə üzrə nəqd pul vəsaitlərinin axınında qeyri-sabitlik hansı ki, əsas kredit müqaviləsiylə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə nəqd pul vəsaitlərinin axınına səbəb olmur və sırf əsas məbləğin və qalıq məbləğ üzrə faizlərin ödənişini nəzərdə tutur. Belə hallarda maliyyə aktivinin MZƏD-lə ölçülməsi tələb olunur.

DÜGƏD-lə borc alətləri

Qrup MHBS 9 adı altında yeni borc alətləri kateqoriyası tətbiq edir ki, bu da aşağıdakı hər iki şərt yerinə yetirildikdə DÜGƏD ilə ölçülür:

- Qiymətli kağız biznes modeli çərçivəsində saxlanılır və bunun məqsədi müqavilə üzrə həm nəqd pul axınına və maliyyə aktivlərini satmağa nail olmaqdır;
- Maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri YƏMFÖ testinə uyğundur.

DÜGƏD borc alətləri nəticədə ümumi gəlirdə bazar qiymətində, gəlirlər və itkilər nəzərə alınmaqla hesablanır. Faiz üzrə gəlir və xarici valyuta mübadiləsindən əldə edilən mənfəət və zərərlər amortizasiya hesablanmış dəyərle ölçülən maliyyə aktivi kimi mənfəət və zərərdə tanınır. Balansdan silmə baş verərsə, öncədən digər ümumi gəlirdə (DÜG) tanınmış məcmu mənfəət və ya zərər, DÜG-dən mənfəət və ya zərər kimi təsnif edilir.

DÜGƏD-də ölçülən GKZ üzrə borc alətləri maliyyə aktivlərinin cari balans dəyərini maliyyə vəziyyəti barədə bəyanatda azaltmır və bazar qiyməti dəyərində qalır. Əvəzində, aktivin amortizasiya hesablanmış dəyərle ölçülməsi halında yaranacaq ehtiyata bərabər olan məbləğ, DÜG-də mənfəət və ya zərəre müvafiq ayırma yığılmış dəyersizləşmə məbləği olaraq tanınır. DÜG-də tanınmış yığılmış zərərlər, aktivin balansdan silinməsi zamanı mənfəət və zərər hesabına qaytarılır.

DÜGƏD-lə kapital maliyyə alətləri

İlkin tanınma zamanı, Mühasibat Ucotunun Beynəlxalq Standartı 32 Maliyyə Alətləri: Təqdimata uyğun gələndə, Qrup hərdən bir özünün DÜGƏD-də bəzi kapital maliyyə alətlərini qaytarılmaz maliyyə alətləri kimi təsnif edir. Bu cür təsnifat maliyyə alətləri üzrə ayrı ayrılıqda müəyyən edilir.

Bu kapital maliyyə alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç vaxt mənfəət və ya zərəre təkrarən tanınmır. Ödəniş hüququ müəyyən ediləndə, dividendlər başqa gəlir kimi mənfəət və zərərdə tanınır. Bu o vaxt istisna hesab edilir ki, Qrup bu məbləğdən maliyyə vəsaitinin bir hissəsin toplanmasından gəlir əldə edir və belə halda bu cür mənfəət DÜG-də qeyd olunur. DÜGƏD-də kapital maliyyə alətləri dəyersizləşmənin qiymətləndirilməsinə məruz qalmır. Bu maliyyə alətlərin satışından sonra yığılmış yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı bölüşdürülməmiş mənfəetə köçürülür.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

Verilmiş maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəlikləri

Qrup maliyyə zəmanətləri, akkreditiv və kredit öhdəlikləri verir

Maliyyə zəmanətləri ilkin olaraq maliyyə hesabatlarında alınmış mükafata bərabər olan ədalətli dəyərle tanınır. İlkin tanınmadan sonra Qrupun hər bir zəmanət üzrə öhdəliyi konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatında tanınmış məcmu amortizasiya çıxılmaqla ilkin olaraq tanınır və GKZ ehtiyat məbləğlərindən daha yuxarı olanı ilə ölçülür.

Kredit vermə öhdəlikləri və akkreditivlər eyni öhdəliklərdir ki, onlara uyğun olaraq öhdəliyin etibarlılığı müddətində, Qrupdan müştəriyə əvvəlcədən müəyyən edilmiş şərtlərlə kredit verməsini tələb edir. Maliyyə təminatı müqavilələrinə uyğun olaraq bu müqavilələr GKZ-nin tələbləri daxilindədir.

İcra zəmanətləri

İcra zəmanətləri digər tərəf müqavilə öhdəliyi yerinə yetirmədikdə kompensasiya təmin edən müqavilələrdir. İcra zəmanətləri kredit riskini ötürür. İcra təminatı müqavilələri üzrə risk digər tərəfin müqavilə öhdəliyini yerinə yetirməməsi ehtimalından qaynaqlanır. Buna görə də, performans təminatları maliyyə alətləri hesab edilmir və beləliklə, 9-saylı MHBS-in fəaliyyət dairəsini daxil edilmir.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin yenidən təsnif edilməsi

Qrup, maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün biznes modelini dəyişdirmə istisna olmaqla, ilkin tanınmaya qədər maliyyə aktivlərini yenidən təsnif etmir. Maliyyə öhdəlikləri heç vaxt yenidən təsnif edilmir. 2021-ci ildə, Qrup hər hansı bir maliyyə aktivini və öhdəliyini yenidən təsnif etməmişdir.

Restrukturizasiya edilmiş kreditlər

İmkan dairəsində Bank girova yiyələnmək əvəzinə kredit şərtlərini dəyişdirməyə çalışır. Buna müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniş müddətlərinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılması daxildir.

Bank maliyyə aktivinin, məsələn müştəriyə verilən kreditin müddəti və şərtləri onun yeni bir kreditə çevriləcəyi şəkildə dəyişdirildiyi halda maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır, fərq isə dəyərsizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda tanınmanın dayandırılması ilə bağlı gelir və ya zərər kimi tanınır. Yeni tanınmış kreditlər, AYKD olması ehtimal edilməyəndə, GKZ-nin ölçülməsi məqsədləri üçün Mərhələ 1 kimi təsnif edilir. Müştəriyə verilən kreditin tanınmasının dayandırılması baxımından qiymətləndirmə apararkən Bank aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- Kreditin valyutasında dəyişiklik;
- Qarşı tərəfin dəyişməsi;
- Dəyişiklik nəticəsində alət artıq YƏMFÖ meyarına uyğun olmayanda.

Dəyişiklik əhəmiyyətli şəkildə fərqli olan pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə nəticələnmirsə, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxarmır. İlkin EFD (effektiv faiz dərəcəsi) ilə diskontlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik əsasında Bank, dəyərsizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərərdə EFD istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirinin tərkibində təqdim edilmiş dəyişiklikdən irəli gələn gelir və ya zərəri qeydə alır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivləri (və ya müvafiq hallarda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda uçotdan çıxarılır:

- Aktivdən pul vəsaitlərini əldə etmək hüquqlarının vaxtı başa çatmışdır;
- Qrup özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə köçürmüş və ya aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüququnu saxlayaraq, üzərinə aktivdən pul vəsaitlərini "tranzit" razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və
- Qrup: (a) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürmüş; (b) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürməmiş və ya özündə saxlamamış; lakin onlar üzrə nəzarət hüququnu köçürmüşdür.

Qrup aktivdən pul vəsaitləri hərəkətini almaq hüququnu köçürmüş və aktiv üzrə risk və səmərələrin əksəriyyətini nə köçürməmiş, nə onları özündə saxlamamış, nə də aktiv üzrə nəzarət hüququnu köçürməmişdirsə, aktiv, Qrupun həmin aktivdə davam edən iştirakı müqabilində əks etdirilir. Köçürülmüş aktiv üzrə zəmanət formasında aktivdə iştirakın davam etməsi aktivin ilkin balans dəyəri ilə Qrupdan tələb oluna biləcək maksimal ödəniş məbləğindən az olanı ilə ölçülür.

Aktivdə iştirak, köçürülmüş aktiv üzrə yazılı və/və ya satın alınmış opsiya (o cümlədən nağd hesablaşma əsaslı opsiya və ya analoji alət) formasında davam edərsə, Qrupun davam edən iştirakının həddi köçürülən aktivin Qrup tərəfindən geri alınacaq dəyərində bərabərdir. Lakin ədalətli dəyərle qiymətləndirilən aktiv üzrə yazılı "put" opsiyası (o cümlədən nağd hesablaşma əsaslı opsiya və ya analoji alət) istisna təşkil edir və bu halda Qrupun davam edən iştirakının həddi, köçürülən aktivin ədalətli dəyəri və opsiyanın icra qiymətindən az olanı ilə məhdudlaşır.

Silinmə

Maliyyə aktivləri yalnız Qrup bərpanı dayandırdıqda tam və ya qismən silinir. Silinəcək məbləğ yığılmış kredit ehtiyatından böyükdürsə, fərq ilk öncə ehtiyata əlavə kimi tanınır, sonra isə ümumi balans dəyərində aid edilir. Sonrakı bərpalar kredit zərəri üzrə xərcin azaldılmasına gətirib çıxarır. Silinmə tanınmanın dayandırılmasının bir növüdür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyi müvafiq öhdəlik icra edildikdə, ləğv edildikdə və ya vaxtı başa çatdıqda uçotdan çıxarılır.

Mövcud olan bir maliyyə öhdəliyi eyni kreditör qarşısında tam fərqli şərtlərlə digəri ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər edildikdə, belə əvəz etmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılmasını və yeni öhdəliyin tanınmasını tələb edir və müvafiq balans dəyərlərindəki fərqlər mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kassada olan pul vəsaitləri, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankından alınacaq məbləğlərdən doxsan gün müddətinə olan müddətli depozitlər daxil olmaqla və digər banklardakı müxbir hesablardan ibarətdir.

Qiymətli metallar

Qızıl və digər qiymətli metallar müəyyən olunan aktiv və öhdəliklərin mübadiləsi Mərkəzi Bankın həmin tarixə müəyyən etdiyi məzənnəyə əsasən hesablanan cari dəyərle aparılır. Alqı-satqı qiymətlərindəki fərqlər Qiymətli metal əməliyyatlarının xalis gəlirinə daxil edilir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

İnvestisiya əmlakı

İnvestisiya əmlakı icarə haqqı əldə etmək və ya kapital dəyərini artırmaq, yaxud hər ikisi üçün saxlanılan və Qrupa daxil olan şirkətlər tərəfindən zəbt olunmayan və ya satış üçün nəzərdə tutulmayan torpaq və ya binalardan ibarət olur. Əməliyyat məqsədli icarə üçün saxlanılan əmlak yalnız o zaman investisiya əmlakı kimi təsnif olunur ki, o, investisiya əmlakının tərifinə uyğun olsun. İnvestisiya əmlakı ədalətli dəyərlə uçota alınır. Onun ədalətli dəyəri, zəruri olduqda əmlakın xüsusiyyətində yerində və ya şəraitində hər hansı fərqlər uyğunlaşdırıldıqdan sonra cari bazar qiymətləri əsasında müəyyən olunur. Belə məlumat mövcud olmadıqda Qrup nağd pul vəsaiti hərəkətlərinin diskontlaşdırılmış proqnozları kimi alternativ qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. İnvestisiya əmlakının ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks olunur.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və amortizasiya və tanınmış hər hansı dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır. Başa çatdırılmamış və istismara buraxılmamış aktivlər üzrə köhnəlmə aktivlərin istifadəyə hazır olduğu tarixdən hesablanır.

Köhnəlmə əmlakın, avadanlığın və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərlərindən çıxılır və onların faydalı istismar müddətləri üzrə silinir. Amortizasiya aşağıdakı illik faiz dərəcələrini istifadə etməklə bərabər hissələrlə köhnəlmə metodu əsasında hesablanır:

Binalar	3.3%
Mebel və avadanlıq	25%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	15%
Digər avadanlıq	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərlərinin onların bərpa dəyərlərindən artıq dəyərlə uçota alınıb-alınmadığını qiymətləndirmək üçün onlar hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Balans dəyəri bərpa dəyərindən artıq olduğu halda, aktivlərin dəyəri bərpa dəyəri səviyyəsində silinir. Dəyərsizləşmə zərəri müvafiq dövrdə qeydə alınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir. Dəyərsizləşmə zərəri qeydə alındıqdan sonra əsas vəsaitlərin köhnəlmə xərcləri, ondan qalıq dəyərini çıxmaqla (əgər varsa), aktivlərin düzəliş olunmuş balans dəyərini sistemli şəkildə qalan iqtisadi faydalı dövrünə bölmək məqsədilə gələcək dövrlərə uyğunlaşdırılır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyə malik olduqda, və öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi cəhətdən faydalı ehtiyatların azalması ehtimalı yarandıqda və öhdəlik düzgün qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmini əks etdirir. Cari dövr üçün mənfəət vergisi xərcləri il ərzində əldə olunmuş vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında müəyyən edilir. Vergiyə cəlb olunan mənfəət mənfəət və zərər haqqında hesabatda göstərilən xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki vergiyə cəlb olunan mənfəətə digər illərdə vergiyə cəlb olunan və ya tutulan gəlir və xərc maddələri daxil deyil, bundan əlavə o, heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan və vergi tutulmayan maddələri özündə birləşdirmir. Qrupun cari vergi xərcləri hesabat dövründə qüvvəyə minən vergi dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergilər balans hesabatının öhdəlik metodunu istifadə etməklə hesabat olunur və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istifadə olunan müvafiq vergi bazaları arasında yaranan fərqlər üzrə mənfəət vergisi aktivlərini və öhdəlikləri əks etdirir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri adətən bütün vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə istifadə edilən tutulmalı müvəqqəti fərqlərə qarşı yaranması ehtimal edilən vergiyə cəlb olunan mənfəətin həcmində tanınır. Əgər müvəqqəti fərq qudvildən və ya vergiyə cəlb olunan mənfəətə və maliyyə mənfəətinə təsir etməyən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin (müəssisənin birləşməsindən başqa) ilkin tanınmasından yaranırsa, bu cür aktivlər və öhdəliklər tanınmır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri filiallara və əlaqəli müəssisələrə investisiyalardan yaranan vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün və birgə müəssisələrdə paylar üçün tanınır. Burada Bankın müvəqqəti fərqləri bərpa edə bildiyi və müvəqqəti fərqlərin yaxın gələcəkdə bərpa edilməsi ehtimalının olmadığı hallar istisnadır. Bu cür investisiyalar və paylarla əlaqəli tutulan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız vergiyə cəlb olunan mənfəətin müvəqqəti fərqlər üzrə mənfəətə qarşı əvəzləşdirilməsi mümkün olan və yaxın gələcəkdə bərpa edilməsi gözlənilən həcmdə tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və aktivlərin bütün hissəsini və ya müəyyən hissəsini bərpa etməsi üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilməyən həcmdə azaldılır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri aşağıdakı hallarda əvəzləşdirilir və balans hesabatında əks olunur:

- Qrup cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək hüququna malik olduqda; və
- Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni təşkilatdan tutulan mənfəət vergisinə aid olduqda.

Təxirə salınmış vergi öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparıldığı və ya aktivlərin realizə olunduğu dövrdə tətbiq edilməsi gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi mənfəət və zərər haqqında hesabatda xərc maddəsi kimi göstərilir və ya hesabatın kredit balansına yazılır, lakin təxirə salınmış verginin birbaşa kapitala və hesabatın kredit balansına yazıldığı hallar istisna təşkil edir, belə ki, bu halda təxirə salınmış vergi səhmdar kapitalı ilə bağlı olur.

Banklara ödənilməli vəsaitlər və müştəri hesabları

Banklara ödənilməli vəsaitlər və müştəri hesabları ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Daha sonra ödənilməli məbləğlər amortizasiya dəyəri ilə göstərilir və balans dəyəri ilə geri alınma dəyəri arasındakı hər hansı fərq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda effektiv faiz metodunu istifadə etməklə borcların yarandığı dövr üzrə tanınır.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Hesablaşma üzrə hər hansı pul vəsaitləri məxaricinin yaranma ehtimalı olmayanadək şərti öhdəliklər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınmır lakin açıqlanır. Şərti aktivlər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınmır lakin iqtisadi mənfəətin əldə olunması ehtimalı olduqda açıqlanır.

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər səhmdar kapitalı kimi təsnif edilir. Şirkətlərin birləşməsi istisna olmaqla, yeni səhmlərin buraxılması ilə birbaşa bağlı olaraq üçüncü tərəflərə ödənişlərə çəkilən xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir. Əldə edilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyərinin buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən artıq məbləği əlavə kapital kimi əks etdirilir.

Adi səhmlər üzrə dividendlər kapitalda elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır. Hesabat tarixindən sonra elan olunan dividendlər "Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr" haqqında 10 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartına (BMUS) uyğun olaraq balans hesabatından sonrakı hadisə kimi tanınır və müvafiq qaydada açıqlanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

Pensiya və digər müavinətlər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, Qrup işçilərin əmək haqlarından pensiya haqlarını tutur və onları dövlət pensiya fonduna köçürür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının qazanıldığı dövrdə çıxılır. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Qrup, işə gətirən tərəfindən cari məcmu əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış cari ödənişlərin həyata keçirilməsini tələb edən Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya sistemindən başqa hər hansı pensiya sistemində malik deyildir. Bundan başqa, Qrupda əmək fəaliyyətinin başa çatması ilə bağlı hesablanması tələb olunan müavinətlər və ya ödənilməli digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlir iqtisadi mənfəətin Qrupa axın etməsi ehtimalı olduqda və gəlirin etibarlı şəkildə ölçülə biləcəyi dərəcədə tanınır. Gəlirin tanınmasından əvvəl aşağıdakı xüsusi tanınma meyarları da yerinə yetirilməlidir:

Faiz və oxşar gəlir və xərc

Qrup borc maliyyə aktivlərinə faiz gəlirini amortizasiya hesablanmış dəyərle yaxud DÜGƏD-də maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində EFD-ni tətbiq etməklə kreditlərin dəyərsizləşməmiş aktivlərindən başqa maliyyə aktivlərinin ümumi balans dəyərində tətbiq etməklə hesablayır. EZD, maliyyə alətinin gözlənilən ömrü boyunca və ya müvafiq olduğu təqdirdə, maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin xalis balans dəyərində görə təxmin edilən gələcək nağd pul vəsaitlərini və ya daxilolmalarını dəqiqləşdirən dərəcədir. Hesablama maliyyə alətinin bütün müqavilə şərtlərini (məsələn, əvvəlcədən ödəniş variantları) nəzərə alır və alətə birbaşa aid olan və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan, lakin gələcək kredit itkiləri olmayan hər hansı ödənişlər və ya əlavə xərclər daxildir. Əgər Qrup təxmini ödəniş və ya daxilolmaları yenidən nəzərdən keçirirsə, maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin balans dəyərində düzəliş edilir. Düzəliş edilmiş balans dəyəri, orijinal effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanır və balans dəyərində dəyişiklik faiz gəlirləri və ya xərc kimi qeyd edilir.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşməsi halı baş verdikdə, Qrup faiz dərəcəsinə hesablamaq üçün maliyyə aktivinin net amortizasiya olunmuş dəyərində effektiv faiz dərəcəsi tətbiq etməklə hesablama aparır. Maliyyə aktivləri sağlamlaşdırıldıqda və artıq kredit üzrə dəyərsizləşmə halı olmadıqda, Qrup faiz gəlirini ümumi metod əsasında hesablayır.

Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivlərilə (AYKD) bağlı, Qrup faiz gəlirlərini kredit üzrə dəyişiklik edilən effektiv faiz dərəcəsi üzrə hesablayır və o dərəcəni maliyyə aktivinin amortizasiya ilə hesablanmış dəyərində tətbiq edir. Kredit üzrə dəyişiklik edilən effektiv faiz dərəcəsi ilkin tanınmada gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini (kredit itkiləri daxil olmaqla) AYKD-i aktivlərinin amortizasiya olunmuş dəyərində endirən faiz dərəcəsidir.

MZƏD kimi təsnifləşdirilən bütün maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri müqavilə üzrə faiz dərəcəsi ilə istifadə etməklə tanınır.

Haqq və komissiya gəlirləri

Qrup öz müştərilərinə müxtəlif xidmətlər göstərməklə haqq və komissiya gəliri əldə edir. Komissiya gəlirləri aşağıdakı iki kateqoriyaya bölünə bilər:

Müəyyən bir müddət ərzində verilmiş xidmətlərdən əldə olunan xidmət haqqı

Bir müddət ərzində xidmətlərin göstərilməsindən əldə olunan qazanc həmin müddət ərzində hesablanır. Bu haqlara zəmanətlər və akkreditivlər üzrə komissiya gəlirləri daxildir. Veriləcək kreditlər üzrə borc öhdəlikləri və digər kreditlərlə əlaqədar ödənişlər təxirə salınır (hər hansı artım xərcləri ilə birlikdə) və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır.

Bir vaxt anında qazanılmış komissiya gəliri

Nağd və nağd əməliyyatlardan yaranan rüsumlar əsas əməliyyatlar başa çatdıqdan sonra tanınır. Hər bir nağd əməliyyat və hesablaşma əməliyyatı ayrı-ayrı öhdəlik kimi qəbul edilir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)**

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyuta ilə ifadə olunan müəyyən edilmiş pul aktiv və öhdəlikləri hesabat tarixindəki alqı-satqı məzənnəsinə uyğun şəkildə Azərbaycan Manatına konvertasiya edilir. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatın yerinə yetirildiyi günə qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə hesablanır. Bu əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərər xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir kimi qeyd edilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Grup ilin sonuna konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
1 ABS dolları	= 1.7000 manat	1 ABS dolları	= 1.7000 manat
1 Avro	= 1.9265 manat	1 Avro	= 2.0890 manat
1 İngiltərə funt	= 2.2925 manat	1 İngiltərə funt	= 2.3021 manat
sterlinqi		sterlinqi	
1 Rusiya rublu	= 0.0229 manat	1 Rusiya rublu	= 0.0231 manat

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Grup qeydə alınmış məbləğləri təmin etmək üçün hüquqi qüvvəyə malik olduqda və ya Qrup eyni zamanda aktivlərini maddi vəsaitə çevirmək və ya öhdəliklərini yerinə yetirmək, yaxud da hər ikisi üzrə xalis əsasda hesablaşma aparmaq niyyətində olduqda maliyyə aktivləri və öhdəlikləri tutuşdurulur və konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında xalis məbləğlə qeyd olunur. Silinməsinə icazə verilməyən maliyyə aktivinin köçürülməsini uçota alarkən Qrup köçürülmüş aktivini və ya əlaqəli öhdəliyi əvəzləşdirmir.

4. Yeni və ya yenidən baxılmış standartlar və şərhlərin qəbul olunması

Aşağıdakı düzəliş edilmiş standartlar və şərhlər 1 yanvar 2021-ci il tarixindən etibarən qüvvəyə minmiş, lakin Qrup üçün heç bir əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

16 sayılı MHBS-yə COVID-19 ilə bağlı icarə güzəştlərinə düzəlişi (28 may 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu düzəlişə görə, icarəçilər COVID-19 pandemiyasının birbaşa nəticəsi olaraq yaranan icarə güzəştlərinin uçotuna dair MHBS 16 göstərişinin tətbiq edilməsi tələbindən azad edilir. Praktiki məqsədəuyğun vasitə olaraq, icarəçi, icarədar tərəfindən verilən COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarəyə düzəliş olub-olmadığını qiymətləndirməyi seçə bilər. Bu yolu seçən icarəçi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştindən irəli gələn icarə ödənişlərindəki hər hansı dəyişikliyi, 16 sayılı MHBS əsasında icarə dəyişikliyi olmayan dəyişikliklərlə eyni qaydada uçota alır.

Düzəlişin 30 iyun 2021 -ci il tarixində tətbiq edilməsi nəzərdə tutulmuşdur, lakin COVID-19 pandemiyasının təsirlərinin davam etməsinə görə 31 mart 2021 -ci ildə BMUSK praktiki məqsədəuyğun vasitənin tətbiqi müddətini 30 iyun 2022-ci ilədək uzatmışdır. Düzəliş 1 aprel 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə tətbiq edilir. Qrup yuxarıda qeyd olunan düzəlişi tətbiq etməyi seçmişdir.

Faiz dərəcəsi etalonu islahatı: Mərhələ 2 – 9 sayılı MHBS, 39 sayılı MUBS, 7 sayılı MHBS, 4 sayılı MHBS və 16 sayılı MHBS-yə düzəlişlər (27 avqust 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Mərhələ 2 düzəlişləri Banklararası təklif olunan faiz həddinin ("TFH") risksiz faiz dərəcəsi (RFD) ilə əvəz edilməsi ilə bağlı yaranan mühasibat uçotu ilə bağlı məsələlərinin həll edilməsi üçün buraxmışdır

TFH islahatı Mərhələ 2-yə bir sıra azad etmələr və əlavə açıqlamalar daxildir. Azad etmələr maliyyə aləti TFH-dən RFD-yə keçdikdə tətbiq edilir.

Faiz dərəcəsi etalonu islahatı nəticəsində müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin müəyyən edilməsi üçün əsaslara dəyişikliklər dəyişən faiz dərəcəsinə dəyişikliklər kimi uçota alınacaq praktiki məqsədəuyğun vasitə kimi tələb olunur, o şərtlə ki, maliyyə aləti üçün TFH etalon dərəcəsinə RFD-də keçid iqtisadi cəhətdən ekvivalent əsasla baş versin.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

5. Xalis faiz gəliri

Xalis faiz gəlirinə aiddir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Faiz gəlirlərinə aiddir:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz	83,985,513	91,636,127
Borc qiymətli kağızları üzrə faiz	7,441,292	7,160,538
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz	301,543	3,814,806
Zəmətətlər üzrə faizlər	839,779	677,064
Digər əməliyyatlar üzrə faizlər	294,670	13,561
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz gəliri	92,862,797	103,302,096
Faiz xərcinə aiddir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz	(13,799,817)	(14,701,482)
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər üzrə faiz	(5,577,991)	(4,772,528)
İcarə öhdəliyi üzrə faiz	(161,362)	(222,106)
Digər əməliyyatlar üzrə faiz	(216,925)	(16,565)
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz xərci	(19,756,095)	(19,712,681)
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatdan əvvəl xalis faiz gəliri	73,106,702	83,589,415

6. Kredit zərəri xərci və digər dəyərsizləşmə və ehtiyatlar

Faiz hesablanan aktivlər üzrə kredit zərəri xərcinin hərəketi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	İnvestisiya qiymətli kağızları	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Cəmi
31 dekabr 2019	(89,514)	(12,139)	(138,185,555)	(138,287,208)
(Ehtiyat) / ehtiyatın bərpası	(561,502)	11,959	(14,147,986)	(14,697,529)
Aktivlərin silinməsi	-	180	44,160,741	44,160,921
31 dekabr 2020	(651,016)	-	(108,172,800)	(108,823,816)
(Ehtiyat) / ehtiyatın bərpası	(1,512,637)	-	10,675,850	9,163,213
Aktivlərin silinməsi	-	-	36,502,675	36,502,675
31 dekabr 2021	(2,163,653)	-	(60,994,275)	(63,157,928)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Zəmanətlər və digər öhdəliklər
31 dekabr 2019	(40,150)
Ehtiyat Silinmə	(1,066,076) -
31 dekabr 2020	(1,106,226)
Ehtiyatın bərpası Silinmə	637,680 -
31 dekabr 2021	(468,546)

7. Haqq və komissiya gəlir və xərcləri

Haqq və komissiya gəlir və xərclərinə aiddir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Hesablaşmalar	3,081,772	2,518,534
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	3,148,123	2,470,331
Nağd pul əməliyyatları	3,275,814	1,865,004
Zəmanət məktubları	109,995	73,863
Akkreditivlər	44,774	10,965
Digər	346,963	310,452
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	10,007,441	7,249,149
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	(4,845,628)	(3,441,150)
Hesablaşmalar	(846,305)	(429,954)
Nağd pul əməliyyatları	(222,379)	(198,270)
Zəmanətlər	(28,225)	(44,976)
Akkreditivlər	(10,249)	(1,606)
Digər	(353,244)	(187,779)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(6,306,030)	(4,303,735)
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	3,701,411	2,945,414

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

8. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir

Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlirə aiddir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Dilinq əməliyyatları üzrə fərqlər, xalis	3,058,186	4,450,744
Məzənnə fərqləri, xalis	31,200	5,118,657
Cəmi xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	3,089,386	9,569,401

9. Qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis (zərər) / gəlir

Qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis (zərər) / gəlirə aiddir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis gəlir	4,619	(164,092)
Qiymətli metalın mübadiləsi ilə bağlı məzənnə fərqləri	(950,465)	4,827,250
Cəmi qiymətli metal əməliyyatları üzrə xalis (zərər) / gəlir	(945,846)	4,663,158

10. İşçilər üzrə xərclər, ümumi və inzibati xərclər

İşçilər üzrə xərclər, ümumi və inzibati xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Əmək haqqı və mükafatlar	(22,271,081)	(22,852,577)
Sosial sığorta xərcləri	(3,738,539)	(3,641,845)
İşçilərlə bağlı digər xərclər	(610,333)	(456,948)
Cəmi işçilər üzrə xərclər	(26,619,953)	(26,951,370)

Azərbaycan Respublikası Depozit Sığorta Fonduna ödənişlər	(4,774,257)	(3,609,066)
Peşəkar xidmət haqları	(3,311,342)	(2,125,656)
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	(3,032,754)	(1,957,929)
Təhlükəsizlik məsrəfləri	(1,276,185)	(1,284,711)
Təmir və texniki xidmət xərcləri	(948,632)	(760,584)
Reklam və marketing xərcləri	(692,201)	(446,890)
Rabite	(606,757)	(501,047)
Kommunal xərclər	(560,694)	(309,175)
Nəqliyyat və ezamiyyət xərcləri	(452,096)	(401,393)
Sığorta	(435,684)	(466,291)
Dəftərxana ləvazimatları üçün xərclər	(363,015)	(334,345)
Əməliyyat lizinqi	(277,419)	(236,886)
Nümayəndəlik	(272,548)	(865,844)
Digər xərclər	(1,746,508)	(690,551)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(18,750,092)	(13,990,368)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

11. Mənfəət vergisi

Qrup və onun filialları vergi hesabatlarını fəaliyyət göstərdiyi ölkənin yerli vergi qanunvericiliyi əsasında hazırlayır ki, bu da Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarından fərqlənə bilər.

Bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergidən azad olduğundan Qrupa müəyyən daimi vergi fərqləri təsir edir. Yerli vergi dərəcəsi 20%-dir.

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Cari vergi xərci	(13,101,060)	(5,913,055)
Təxirə salınmış faydası / (xərc) – müvəqqəti fərqlərin yaranması və qaytarılması	4,566,780	(589,794)
Çıxılın: digər ümumi gəlirdə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi	21,000	-
Mənfəət vergisi xərci	(8,513,280)	(6,502,849)

İl ərzində digər ümumi gəlirə aid edilmiş maddələrlə bağlı olan təxirə salınmış vergi aşağıda təqdim olunur:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə təyin edilmiş kapital investisiyaları üzrə xalis gəlirlər	(21,000)	-
Digər ümumi gəlirə aid edilmiş mənfəət vergisi	(21,000)	-

Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi yerli qanunvericiliyə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə yerli qanunvericilik əsasında mənfəət vergisi xərci faktiki xərclərlə tutuşdurulur:

	31 dekabr 2021- ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020- ci il tarixinə bitən il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	36,417,376	31,598,806
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisinin dərəcəsi	20%	20%
Yerli qanunvericiliyə uyğun dərəcə ilə nəzəri mənfəət vergisi xərci	(7,283,475)	(6,319,761)
Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan və ya qiymətləndirilməyən maddələrin vergiyə təsiri		
Çıxılmayan xərclər	(1,256,208)	(183,088)
Digər	26,403	-
Mənfəət vergisi xərci	(8,513,280)	(6,502,849)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr tarixinə təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri və onların müvafiq illərdə hərəkətləri aşağıda təqdim olunur:

	Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi			Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi			
	2019	Mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda	Digər ümumi gəlirdə	2020	Mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda	Digər ümumi gəlirdə	2021
Çıxılan müvəqqəti fərqlərin vergiyə təsiri							
Müştərilərə verilmiş kreditlər	6,473,889	793,503	-	7,267,392	(2,884,785)	-	4,382,607
Qeyri-maddi aktivlər	139,356	(27,708)	-	111,648	58,627	-	170,275
İnvestisiya qiymətli kağızları	17,903	(17,903)	-	-	303,513	-	303,513
Digər əməliyyatlar üzrə dəyersiz-ləşmə zərərləri üçün ehtiyat	-	147,659	-	147,659	(147,659)	-	-
Digər aktivlər	-	-	-	-	3,214,160	-	3,214,160
Digər öhdəliklər	1,523,011	(10,095)	-	1,512,916	(748,149)	-	764,767
Təxirə salınmış vergi aktivləri	8,154,159	885,456	-	9,039,615	(204,293)	-	8,835,322
Vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlərin vergiyə təsiri							
Qiymətli metallar	(2,151,108)	(754,570)	-	(2,905,678)	200,778	-	(2,704,900)
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	(3,391,379)	(40,355)	-	(3,431,734)	311,930	-	(3,119,804)
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	(75,887)	29,131	-	(46,756)	(96,156)	-	(142,912)
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	(594)	-	(594)	594	(21,000)	(21,000)
Digər əməliyyatlar üzrə dəyersiz-ləşmə zərərləri üçün ehtiyat	(109,298)	109,298	-	-	(14,352)	-	(14,352)
Digər aktivlər	(3,571,119)	(818,160)	-	(4,389,279)	4,389,279	-	-
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(9,298,791)	(1,475,250)	-	(10,774,041)	4,792,073	(21,000)	(6,002,968)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri	(1,144,632)	(589,794)	-	(1,734,426)	4,587,780	(21,000)	2,832,354

12. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kassada olan pul vəsaitləri	116,631,241	55,021,758
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı müxbit hesablar	208,715,798	121,291,715
Digər banklardakı müxbit hesablar	284,965,197	357,299,431
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında müddəti 90 günədək olan müddətli depozitlər	-	22,542,173
Cəmi pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	610,312,236	556,155,077

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 8,939 AZN və 35,333 AZN olmuşdur.

GKZ-nin ölçülməsi məqsədilə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri qalıqları Mərhələ 1-ə aid edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə GKZ məbləği əhəmiyyətli olmadığından Qrup pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə kredit zərəri üzrə ehtiyat yaratmamışdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

13. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər

Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Məhdudiyət qoyulmuş depozitlər	29,532,742	19,996,959
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı məcburi ehtiyat	10,332,742	10,373,672
	39,865,484	30,370,631
Dəyersizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla	-	-
Cəmi kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	39,865,484	30,370,631

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə bank buraxılmış zəmanətlər üzrə bloklanmış depozitlərin, eləcə də plastik kartlarla əməliyyatlar və pul köçürmələri üzrə müvafiq olaraq 29,532,742 AZN və 19,996,959 AZN məbləğində vəsaitləri məhdudlaşdırmışdır.

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il ərzində kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ümumi balans dəyərində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	Cəmi
1 yanvar 2021 tarixinə ümumi balans dəyəri	30,370,631	-	-	30,370,631
Verilmiş yeni aktivlər	18,233,626	-	-	18,233,626
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(7,933,044)	-	-	(7,933,044)
- Faiz məbləği	(23,801)	-	-	(23,801)
Hesablanmış faiz	25,114	-	-	25,114
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
Məzənnə fərqi	(807,042)	-	-	(807,042)
31 dekabr 2021	39,865,484	-	-	39,865,484

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il ərzində kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ümumi balans dəyərində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	Cəmi
1 yanvar 2020 tarixinə ümumi balans dəyəri	36,397,894	-	-	36,397,894
Verilmiş yeni aktivlər	10,648,813	-	-	10,648,813
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(16,714,050)	-	-	(16,714,050)
- Faiz məbləği	(249,787)	-	-	(249,787)
3-cü mərhələyə keçirilmələr	(171)	-	171	-
Hesablanmış faiz	196,263	-	-	196,263
Silinmiş məbləğlər	-	-	(180)	(180)
Məzənnə fərqi	91,669	-	9	91,678
31 dekabr 2020	30,370,631	-	-	30,370,631

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixinə kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə GKZ məbləği əhəmiyyətli olmadığından, Qrup kredit zərəri üzrə ehtiyat yaratmamışdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

14. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər	940,117,831	1,082,819,484
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	491,206,377	445,018,280
Amortizasiya hesablanmış dəyərlə müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	1,431,324,208	1,527,837,764
Dəyərsizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla	(60,994,275)	(108,172,800)
Cəmi amortizasiya hesablanmış dəyərlə müştərilərə verilmiş kreditlər	1,370,329,933	1,419,664,964

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 12,242,506 AZN və 39,821,755 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il ərzində korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Korporativ müştərilərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2021 tarixinə ümumi balans dəyəri	908,796,648	10,898,514	163,124,322	1,082,819,484
Verilmiş yeni aktivlər	259,671,792	-	300,545	259,972,337
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(336,758,073)	(330,236)	(29,266,416)	(366,354,725)
- Faiz məbləği	(50,243,374)	(761,924)	(5,316,341)	(56,321,639)
1-ci mərhələyə keçirilmələr	74,955,862	(10,001,667)	(64,954,195)	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	(227,618)	227,618	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	(22,674,107)	(447,396)	23,121,503	-
Hesablanmış faiz	51,201,534	642,709	7,959,248	59,803,491
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(33,197,777)	(33,197,777)
Məzənnə fərqi	(6,603,365)	-	25	(6,603,340)
31 dekabr 2021	878,119,299	227,618	61,770,914	940,117,831

<i>Korporativ müştərilərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2021 tarixinə GKZ	(3,032,237)	(1,005,021)	(85,143,157)	(89,180,415)
Verilmiş yeni aktivlər	(5,326,729)	-	(36,288)	(5,363,017)
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	1,675,552	37,991	27,666,924	29,380,467
- Faiz məbləği	549,573	32,027	1,374,168	1,955,768
1-ci mərhələyə keçirilmələr	(1,527,268)	88,390	1,438,878	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	10,769	(10,769)	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	7,304,580	234,940	(7,539,520)	-
Dövr ərzində mərhələlər arasında köçürülməyə məruz qalmaların dövrün sonuna olan GKZ üzərində təsir.	(4,254,819)	637,397	10,262,740	6,645,318
Hesablanmış faiz	(676,845)	(25,724)	(3,498,801)	(4,201,370)
GKZ hesablamlarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(2,033,666)	-	(14,793,600)	(16,827,266)
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	33,197,777	33,197,777
Məzənnə fərqi	94,749	-	(13)	94,736
31 dekabr 2021	(7,216,341)	(10,769)	(37,070,892)	(44,298,002)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Fiziki şəxslərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2021 tarixinə ümumi balans dəyəri	410,677,578	2,501,040	31,839,662	445,018,280
Verilmiş yeni aktivlər	289,272,304	-	3,538	289,275,842
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(232,745,336)	(854,450)	(6,580,253)	(240,180,039)
- Faiz məbləği	(21,400,804)	(230,166)	(1,983,677)	(23,614,647)
1-ci Mərhələyə keçirilmələr	5,132,803	(712,502)	(4,420,301)	-
2-ci Mərhələyə keçirilmələr	(1,091,378)	1,091,378	-	-
3-cü Mərhələyə keçirilmələr	(2,853,819)	(857,504)	3,711,323	-
Hesablanmış faiz	22,008,792	201,483	1,971,747	24,182,022
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(3,304,898)	(3,304,898)
Məzənnə fərqi	(172,852)	78	2,591	(170,183)
31 dekabr 2021	468,827,288	1,139,357	21,239,732	491,206,377

<i>Fiziki şəxslərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2021 tarixinə GKZ	(1,105,670)	(410,880)	(17,475,835)	(18,992,385)
Verilmiş yeni aktivlər	(1,488,199)	-	(308)	(1,488,507)
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	524,477	67,310	4,013,123	4,604,910
- Faiz məbləği	264,033	40,959	1,029,646	1,334,638
1-ci Mərhələyə keçirilmələr	(119,165)	5,197	113,968	-
2-ci Mərhələyə keçirilmələr	159,629	(159,629)	-	-
3-cü Mərhələyə keçirilmələr	1,118,735	342,317	(1,461,052)	-
Dövr ərzində mərhələlər arasında köçürülməyə məruz qalmaların dövrün sonuna olan GKZ üzərində təsir.	(1,292,840)	(12,183)	1,126,416	(178,607)
Hesablanmış faiz	(289,746)	(36,455)	(1,130,446)	(1,456,647)
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(193,423)	(117)	(3,631,240)	(3,824,780)
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	3,304,898	3,304,898
Məzənnə fərqi	72	(3)	138	207
31 dekabr 2021	(2,422,097)	(163,484)	(14,110,692)	(16,696,273)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il ərzində korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Korporativ müştərilərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020 tarixinə ümumi balans dəyəri	1,037,960,427	1,733,402	255,105,593	1,294,799,422
Verilmiş yeni aktivlər	237,969,221	-	11,712,467	249,681,688
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(407,411,331)	-	(33,514,551)	(440,925,882)
- Faiz məbləği	(53,076,065)	(59,585)	(7,356,073)	(60,491,723)
1-ci mərhələyə keçirilmələr	67,123,885	-	(67,123,885)	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	(10,898,514)	10,898,514	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	(25,896,963)	(1,826,817)	27,723,780	-
Hesablanmış faiz	54,353,747	153,000	15,258,346	69,765,093
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(39,429,676)	(39,429,676)
Məzənnə fərqi	8,672,241	-	748,321	9,420,562
31 dekabr 2020	908,796,648	10,898,514	163,124,322	1,082,819,484

<i>Korporativ müştərilərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020 tarixinə GKZ	(2,437,767)	(50,955)	(115,986,356)	(118,475,078)
Verilmiş yeni aktivlər	(618,972)	-	(1,839,376)	(2,458,348)
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	1,800,400	-	27,448,743	29,249,143
- Faiz məbləği	334,540	9,884	2,287,040	2,631,464
1-ci mərhələyə keçirilmələr	(1,235,344)	-	1,235,344	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	1,005,021	(1,005,021)	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	4,117,906	303,036	(4,420,942)	-
Dövr ərzində mərhələlər arasında köçürülməyə məruz qalmaların dövrün sonuna olan GKZ üzərində təsir.	(3,568,276)	(236,585)	5,602,688	1,797,827
Hesablanmış faiz	(410,505)	(25,380)	(10,034,225)	(10,470,110)
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(2,007,816)	-	(28,856,868)	(30,864,684)
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	39,429,676	39,429,676
Məzənnə fərqi	(11,424)	-	(8,881)	(20,305)
31 dekabr 2020	(3,032,237)	(1,005,021)	(85,143,157)	(89,180,415)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Fiziki şəxslərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020 tarixinə ümumi balans dəyəri	578,408,986	448,311	31,327,947	610,185,244
Verilmiş yeni aktivlər	242,196,105	41,459	41,227	242,278,791
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	(399,450,131)	(120,549)	(4,388,211)	(403,958,891)
- Faiz məbləği	(19,570,784)	(28,427)	(867,269)	(20,466,480)
1-ci Mərhələyə keçirilmələr	867,258	(160,736)	(706,522)	-
2-ci Mərhələyə keçirilmələr	(2,428,304)	2,428,304	-	-
3-cü Mərhələyə keçirilmələr	(8,988,650)	(133,378)	9,122,028	-
Hesablanmış faiz	19,803,451	26,056	2,041,527	21,871,034
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(4,731,065)	(4,731,065)
Məzənnə fərqi	(160,353)	-	-	(160,353)
31 dekabr 2020	410,677,578	2,501,040	31,839,662	445,018,280

<i>Fiziki şəxslərə</i>	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020 tarixinə GKZ	(295,474)	(62,342)	(19,352,661)	(19,710,477)
Verilmiş yeni aktivlər	(683,290)	(136)	(13,004)	(696,430)
Aktivlərin qaytarılması				
- Əsas məbləğ	780,385	11,388	3,144,932	3,936,705
- Faiz məbləği	285,090	3,510	388,510	677,110
1-ci Mərhələyə keçirilmələr	(4,304)	1,132	3,172	-
2-ci Mərhələyə keçirilmələr	408,779	(408,779)	-	-
3-cü Mərhələyə keçirilmələr	2,307,310	50,704	(2,358,014)	-
Dövr ərzində mərhələlər arasında köçürülməyə məruz qalmaların dövrün sonuna olan GKZ üzərində təsir.	(2,812,471)	(1,824)	221,225	(2,593,070)
Hesablanmış faiz	(362,437)	(3,513)	(1,525,791)	(1,891,741)
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(729,234)	(1,020)	(2,715,269)	(3,445,523)
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	4,731,065	4,731,065
Məzənnə fərqi	(24)	-	-	(24)
31 dekabr 2020	(1,105,670)	(410,880)	(17,475,835)	(18,992,385)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakı sənaye sektorlarında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Tikinti	317,254,519	365,896,277
Kənd təsərrüfatı	254,081,845	188,395,757
Enerji	151,614,952	200,970,932
Ticarət	65,147,418	88,852,971
İstehsal	47,517,765	78,977,801
Rabitə	10,275,628	53,455,424
Maliyyə	9,655,791	12,902,871
Digər	84,569,913	93,367,451
	940,117,831	1,082,819,484
Dəyersizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla	(44,298,002)	(89,180,415)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	895,819,829	993,639,069

Fiziki şəxslərə verilən kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Biznes kreditləri	267,806,957	284,674,105
İpoteka kreditləri	182,460,220	130,296,085
İstehlak kreditləri	23,562,565	15,362,198
Avtomobil kreditləri	15,292,560	13,268,512
Plastik kartlar	2,084,075	1,417,380
	491,206,377	445,018,280
Dəyersizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla	(16,696,273)	(18,992,385)
Cəmi fiziki şəxslərə verilən kreditlər	474,510,104	426,025,895

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri ilə deyil, girovla təmin edilən kreditlərin məbləğləri icmallaşdırılmışdır:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Daşınmaz əmlakla təmin olunmuş kreditlər	966,105,192	900,552,401
Nağd vəsaitlə təmin olunmuş kreditlər	198,239,453	253,588,186
Avadanlıqla təmin olunmuş kreditlər	66,729,161	101,331,818
Zəmanətlərlə təmin olunmuş kreditlər	61,418,222	75,549,704
Nəqliyyat vasitələri ilə təmin olunmuş kreditlər	11,684,664	14,348,764
Debitor borcla təmin olunmuş kreditlər	15,922,884	8,590,722
Digər girovlarla təmin olunmuş kreditlər	1,540,119	1,966,703
Təminatsız kreditlər	109,684,513	171,909,466
	1,431,324,208	1,527,837,764
Dəyersizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla	(60,994,275)	(108,172,800)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	1,370,329,933	1,419,664,964

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Bank müvafiq olaraq 605,938,747 AZN və 689,691,584 AZN məbləğində 8 və 9 kredit təmin etmişdir ki, bu da Qrup kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 489,810,520 AZN və 354,244,090 AZN məbləğində kreditlər daxil olmuşdur ki, onların da müddəti daha sonra yenidən razılaşdırılmışdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə cəmi müştərilərə verilmiş kreditlərin 55% və 59%-i müvafiq olaraq 15 və 16 müəssisəyə verilmişdir.

Kreditlərin mühüm hissəsi (müştərilərə verilmiş bütün kreditlər) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən şirkətlərə verilmişdir ki, bu da coğrafi region üzrə mühüm cəmləşməni əks etdirir.

15. İnvestisiya qiymətli kağızları

İnvestisiya qiymətli kağızlarına aiddir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kapital qiymətli kağızları	552,212	447,584
Borc qiymətli kağızları	<u>91,788,001</u>	<u>155,793,569</u>
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	<u>92,340,213</u>	<u>156,241,153</u>

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə investisiya qiymətli kağızlarına daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 123,473 AZN və 302,079 AZN təşkil etmişdir.

DÜĞƏD ilə ölçülmüş kapital qiymətli kağızları	Pay %	31 dekabr 2021	Pay %	31 dekabr 2020
Azərbaycan Kredit Bürosu MMC	12.5	250,000	12.5	250,000
Bakı Fond Birjası QSC	4.76	240,000	4.76	135,000
Millikart MMC	1.00	40,000	1.00	40,000
Boradigah Cay-2 ASC	2.55	17,800	2.55	17,800
SWIFT SCRL		<u>4,412</u>		<u>4,784</u>
Cəmi kapital qiymətli kağızları		<u>552,212</u>		<u>447,584</u>

"Bakı Fond Birjası" QSC-nin səhmdarlarının 25 dekabr 2020-ci il tarixli ümumi yığıncağına əsasən, müəssisənin adı səhmlərinin nominal dəyəri bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına artırılması qərarı alınmışdır. Nəticədə, Xalq Kapital İnvestisiya Şirkətinə məxsus 4.76% səhmlərin nominal dəyəri 105,000 manat artmışdır. Bu, kapital qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərindəki artım kimi qiymətləndirilmiş və digər ümumi gəlirdə tanınmışdır.

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları	Kupon faizi	31 dekabr 2021	Kupon faizi	31 dekabr 2020
SOCAR Polymer tərəfində buraxılmış bondlar	5%	64,608,972	5%	64,608,972
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfində buraxılmış notlar	6%	14,705,867	6%	63,897,237
Dövlət Neft Şirkəti tərəfində buraxılmış bondlar	5%	8,483,251	5%	27,444,867
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	7%	5,719,115	10%	478,389
Digər təşkilatlar tərəfindən buraxılmış notlar	6-12%	<u>434,449</u>	12%	<u>15,120</u>
		93,951,654		156,444,585
Dəyersizləşmə üçün ehtiyat çıxılmaqla		<u>(2,163,653)</u>		<u>(651,016)</u>
Cəmi borc qiymətli kağızları		<u>91,788,001</u>		<u>155,793,569</u>

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il ərzində amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları	AR-nın Mərkəzi Bankı	Dövlət Neft Şirkəti	SOCAR Polymer	MN və digərləri	Cəmi
1 yanvar 2021 tarixinə ümumi balans dəyəri	63,897,237	27,444,867	64,608,972	493,509	156,444,585
Verilmiş və ya alınmış yeni aktivlər	448,297,507	23,177,180	-	41,527,796	513,002,483
Aktivlərin qaytarılması	(500,342,149)	(30,563,599)	(3,230,000)	(34,149,167)	(568,284,915)
Satılmış aktivlər	-	(12,750,000)	-	(1,901,791)	(14,651,791)
Hesablanmış faiz	2,853,272	1,174,803	3,230,000	183,217	7,441,292
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-	-
Məzənnə fərqi	-	-	-	-	-
31 dekabr 2021	14,705,867	8,483,251	64,608,972	6,153,564	93,951,654

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə borc qiymətli kağızları	AR-nın Mərkəzi Bankı	Dövlət Neft Şirkəti	SOCAR Polymer	MN və digərləri	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(8,994)	(21,596)	(620,426)	-	(651,016)
Verilmiş və ya alınmış yeni aktivlər	(135,080)	(46,934)	-	(25,042)	(207,056)
Aktivlərin qaytarılması	150,762	61,892	106,094	306	319,054
Satılmış aktivlər	-	25,819	-	5,331	31,150
Hesablanmış faiz	(860)	(2,379)	(106,094)	(459)	(109,792)
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(10,258)	(33,981)	(1,501,754)	-	(1,545,993)
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-	-
Məzənnə fərqi	-	-	-	-	-
31 dekabr 2021	(4,430)	(17,179)	(2,122,180)	(19,864)	(2,163,653)

İnvestisiya qiymətli kağızlarının bütün qalıqları 1-ci Mərhələdədir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il ərzində amortizasiya hesablanmış dəyərle borc qiymətli kağızları üzrə ümumi balans dəyərində və müvafiq GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

Amortizasiya hesablanmış dəyərle borc qiymətli kağızları	AR-nın Mərkəzi Bankı	Dövlət Neft Şirkəti	SOCAR Polymer	CQK və digərləri	Cəmi
1 yanvar 2020 tarixinə ümumi balans dəyəri	62,976,990	27,448,641	-	19,378,020	109,803,651
Verilmiş və ya alınmış yeni aktivlər	736,211,420	-	64,600,000	38,067,611	838,879,031
Aktivlərin qaytarılması	(738,940,363)	(1,358,470)	(1,597,056)	(21,347,090)	(763,242,979)
Satılmış aktivlər	-	-	-	(36,155,652)	(36,155,652)
Hesablanmış faiz	3,649,190	1,354,698	1,606,028	550,622	7,160,538
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-	-
Məzənnə fərqi	-	(2)	-	(2)	(4)
31 dekabr 2020	63,897,237	27,444,867	64,608,972	493,509	156,444,585

Amortizasiya hesablanmış dəyərle borc qiymətli kağızları	AR-nın Mərkəzi Bankı	Dövlət Neft Şirkəti	SOCAR Polymer	CQK və digərləri	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(6,362)	(63,392)	-	(19,760)	(89,514)
Verilmiş və ya alınmış yeni aktivlər	(103,638)	-	(620,340)	(24,362)	(748,340)
Aktivlərin qaytarılması	104,022	1,069	15,336	2,698	123,125
Satılmış aktivlər	-	-	-	41,937	41,937
Hesablanmış faiz	(514)	(1,066)	(15,422)	(513)	(17,515)
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(2,502)	41,793	-	-	39,291
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-	-
Məzənnə fərqi	-	-	-	-	-
31 dekabr 2020	(8,994)	(21,596)	(620,426)	-	(651,016)

İnvestisiya qiymətli kağızlarının bütün qalıqları 1-ci Mərhələdədir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

16. Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər

	Torpaq	Binalar	Komputerlər	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və avadanlıq	Digər avadanlıq	İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri	Natamam tikinti işləri	İstifadə hüququ olan aktivlər	Cəmi
31 dek. 2019 tarixinə dəyər	<u>1,149,138</u>	<u>74,907,791</u>	<u>6,151,741</u>	<u>7,913,054</u>	<u>14,221,235</u>	<u>1,612,021</u>	<u>671,519</u>	<u>184,625</u>	<u>4,552,862</u>	<u>111,363,986</u>
Əlavələr	-	-	5,386,926	727,231	350,172	58,677	-	-	-	6,523,006
Silənmələr	-	-	-	(333,834)	-	-	-	-	-	(333,834)
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 dek. 2020 tarixinə dəyər	<u>1,149,138</u>	<u>74,907,791</u>	<u>11,538,667</u>	<u>8,306,451</u>	<u>14,571,407</u>	<u>1,670,698</u>	<u>671,519</u>	<u>184,625</u>	<u>4,552,862</u>	<u>117,553,158</u>
Əlavələr	-	216,174	705,839	389,353	562,646	19,173	-	-	-	1,893,185
Silənmələr	-	(864,221)	(14,807)	(258,010)	(185,579)	(1,236)	-	-	-	(1,323,853)
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 dek. 2021 tarixinə dəyər	<u>1,149,138</u>	<u>74,259,744</u>	<u>12,229,699</u>	<u>8,437,794</u>	<u>14,948,474</u>	<u>1,688,635</u>	<u>671,519</u>	<u>184,625</u>	<u>4,552,862</u>	<u>118,122,490</u>
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2019-cu il tarixinə	-	<u>(19,646,270)</u>	<u>(4,412,661)</u>	<u>(3,702,999)</u>	<u>(12,038,994)</u>	<u>(1,046,838)</u>	<u>(268,608)</u>	-	<u>(881,921)</u>	<u>(41,998,291)</u>
İllik köhnəlmə xərcləri	-	(2,490,849)	(872,231)	(975,705)	(1,019,463)	(133,456)	(67,152)	-	(881,921)	(6,440,777)
Silənmələr	-	-	-	332,524	-	-	-	-	-	332,524
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə	-	<u>(22,137,119)</u>	<u>(5,284,892)</u>	<u>(4,346,180)</u>	<u>(13,058,457)</u>	<u>(1,180,294)</u>	<u>(335,760)</u>	-	<u>(1,763,842)</u>	<u>(48,106,544)</u>
İllik köhnəlmə xərcləri	-	(2,486,868)	(1,719,013)	(1,046,102)	(767,413)	(128,929)	(67,151)	-	(881,921)	(7,097,397)
Silənmələr	-	405,155	14,807	258,010	185,579	1,236	-	-	-	864,787
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə	-	<u>(24,218,832)</u>	<u>(6,989,098)</u>	<u>(5,134,272)</u>	<u>(13,640,291)</u>	<u>(1,307,987)</u>	<u>(402,911)</u>	-	<u>(2,645,763)</u>	<u>(54,339,154)</u>
XBD, 31 dekabr 2020	<u>1,149,138</u>	<u>52,770,672</u>	<u>6,253,775</u>	<u>3,960,271</u>	<u>1,512,950</u>	<u>490,404</u>	<u>335,759</u>	<u>184,625</u>	<u>2,789,020</u>	<u>69,446,614</u>
XBD, 31 dekabr 2021	<u>1,149,138</u>	<u>50,040,912</u>	<u>5,240,601</u>	<u>3,303,522</u>	<u>1,308,183</u>	<u>380,648</u>	<u>268,608</u>	<u>184,625</u>	<u>1,907,099</u>	<u>63,783,336</u>

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

17. İnvestisiya əmlakı

İnvestisiya əmlakı aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
İlin əvvəlinə ədalətli dəyərlə hesablanmış investisiya əmlakı	7,510,000	7,315,000
Əlavələr (sonrakı xərc)	-	175,546
Ədalətli dəyər üzrə gəlir	220,000	19,454
İlin sonuna ədalətli dəyərlə hesablanmış investisiya əmlakı	7,730,000	7,510,000

31 dekabr 2021-ci il tarixinə investisiya əmlakının ədalətli dəyəri peşəkar kvalifikasiyaya malik olan Azintellektservis (AİS) müəssisəsi tərəfindən 2 mart 2022-ci il tarixində müəyyən olunmuşdur. Qiymətləndirmə zamanı bazar dəyərindən istifadə edilmişdir.

	31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il
İnvestisiya əmlakından əldə edilən icarə gəliri	381,641	407,368
İnvestisiya əmlakından yaranan icarə gəlir əldə edən birbaşa əməliyyat xərcləri	(269,381)	(280,084)
İnvestisiya əmlakından yaranan icarə gəlir əldə etməyən birbaşa əməliyyat xərcləri	(25,772)	(24,217)
	86,488	103,067

18. Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Lisenzia	Kompüter proqramı	Digər	Cəmi
31 dekabr 2019 tarixinə ilkin dəyər	1,434,833	3,421,412	3,125	4,859,370
Əlavələr	1,938,366	3,544,014	-	5,482,380
31 dekabr 2020 tarixinə ilkin dəyər	3,373,199	6,965,426	3,125	10,341,750
Əlavələr	23,014	676,647	-	699,661
31 dekabr 2021 tarixinə ilkin dəyər	3,396,213	7,642,073	3,125	11,041,411
Yığılmış amortizasiya, 31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(718,106)	(2,105,847)	(625)	(2,824,578)
İllik amortizasiya xərcləri	(212,310)	(470,418)	(313)	(683,041)
Yığılmış amortizasiya, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(930,416)	(2,576,265)	(938)	(3,507,619)
İllik amortizasiya xərcləri	(349,565)	(752,202)	(313)	(1,102,080)
Yığılmış amortizasiya, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə	(1,279,981)	(3,328,467)	(1,251)	(4,609,699)
Xalis balans dəyəri, 31 dekabr 2020	2,442,783	4,389,161	2,187	6,834,131
Xalis balans dəyəri, 31 dekabr 2021	2,116,232	4,313,606	1,874	6,431,712

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

19. Digər aktivlər

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Digər maliyyə aktivləri		
Pul köçürmələri və plastik kartlar üzrə hesablaşmalar	4,271,673	3,239,724
Digər əməliyyatlar üzrə hesablanmış faizlər	3,493	1,793
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Ödənilməmiş borclar müqabilində götürülmüş daşınmaz əmlak	95,344,697	72,064,571
Qabaqcadan ödənilmiş əməliyyat vergiləri	2,952,733	3,007,753
Təxirə salınmış xərclər	2,393,263	2,406,304
Qabaqcadan ödənişlər və digər əməliyyatlar üzrə debitor borclar	976,446	1,555,343
Əmlak və avadanlığın alınması üçün qabaqcadan ödənişlər	517,506	132,724
Qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün qabaqcadan ödənişlər	3,044	221,306
Digər	130,522	136,194
	106,593,377	82,765,712
Digər qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(20,824,551)	(19,180,720)
Cəmi digər aktivlər	85,768,826	63,584,992

Digər qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Digər qeyri-maliyyə aktivləri
31 dekabr 2019	(7,717,931)
Ehtiyat	(11,462,789)
31 dekabr 2020	(19,180,720)
Ehtiyat	(2,068,690)
Silinmə	424,859
31 dekabr 2021	(20,824,551)

20. Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər

Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödənilməli vəsaitlər	110,813,912	122,291,650
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödənilməli vəsaitlər	104,579,435	77,081,599
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə ödənilməli vəsaitlər	86,485,166	86,485,166
Digər bankların müxbir hesabları	51,175,723	51,121,102
Bankların uzunmüddətli depozitləri	3,520,417	13,700,964
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankından alınmış kreditlər	901,238	1,201,657
Cəmi banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	357,475,891	351,882,138

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlərə daxil edilən hesablanmış faiz xərci müvafiq olaraq 457,533 AZN və 440,093 AZN təşkil etmişdir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

21. Müştəri hesabları

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Müddətli depozitlər	920,565,643	1,005,863,468
Tələb əsasında ödənilən depozitlər	573,496,192	543,953,912
Cəmi müştəri hesabları	1,494,061,835	1,549,817,380

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə müştəri hesablarına müvafiq olaraq 926,521 AZN və 635,133 AZN məbləğində hesablanmış faiz xərcləri daxil olmuşdur.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə müştəri hesabları üzrə AZN 1,087,680,514 AZN və 1,220,653,145 AZN məbləğində vəsaitlər müvafiq olaraq 16 və 16 müştəriyə ödənilməli idi ki, bu da təxminən 73% və 79% olmaqla mühüm cəmləşməni əks etdirir.

Aşağıdakı cədvəldə müştəri hesabları iqtisadi sektorlar üzrə təhlil edilir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Fiziki şəxslər	669,128,270	727,323,100
Enerji	199,713,773	294,925,173
İnvestisiya	172,565,542	134,119,097
Ticarət	148,640,670	203,711,891
Maliyyə	58,791,180	13,060,059
Tikinti	55,725,618	25,814,040
Nəqliyyat və rabitə	53,440,357	52,710,782
İstehsal	50,804,454	38,794,592
Sığorta	48,067,304	39,109,488
Kənd təsərrüfatı	3,636,903	4,821,268
Digər	33,547,764	15,427,890
Cəmi müştəri hesabları	1,494,061,835	1,549,817,380

22. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklərə aiddir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Digər maliyyə öhdəlikləri		
İcarə öhdəliyi	1,586,677	2,610,848
Pul köçürmələri və plastik kartlarla hesablaşmalar	1,841,217	1,963,652
Hesablanmış, lakin ödənilməmiş xərclər	506,870	683,663
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
İşçilərə ödənilməli vəsaitlər	2,941,027	4,369,976
Depozit Sığorta Fonduna ödənilməli vəsaitlər	1,242,656	906,654
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	1,105,309	1,102,355
Kreditlə bağlı öhdəliklər üzrə GKZ ehtiyatı (Qeyd 25)	468,546	1,106,226
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənilməli vəsaitlər	463,309	495,795
Təxirə salınmış gəlir	80,848	39,085
Digər	343,012	170,671
Cəmi digər öhdəliklər	10,579,471	13,448,925

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə bitən il üzrə icarə öhdəliyi üzrə faiz xərcləri müvafiq olaraq 161,362 AZN və 222,106 AZN təşkil etmişdir (Qeyd 5).

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə bitən il üzrə icarələr üzrə ümumi pul vəsaitlərinin məxarici müvafiq olaraq 1,185,533 AZN və 1,135,438 AZN təşkil etmişdir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bitən il ərzində COVID-19 ilə əlaqəli kirayə güzəşti 19,292 AZN təşkil etmişdir.

23. Səhmdar kapitalı

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə təsdiq olunmuş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı 364,772,544 AZN təşkil etmiş və hər birinin nominal dəyəri 100.48 AZN olan 3,630,300 adi səhmdən ibarət olmuşdur. Hər bir səhm səhmdara 1 səs hüququ verir.

7 yanvar 2021-ci il tarixində Bankın səhmdarları adi səhmlər üzrə 5,699,571 AZN məbləğində dividendlər elan etmiş, bunlar da 31 dekabr 2021-ci il tarixində ödənilmişdir.

13 fevral 2020-ci il tarixində Bankın səhmdarları adi səhmlər üzrə 7,260,600 AZN məbləğində dividendlər elan etmiş, bunlar da 31 dekabr 2020-ci il tarixində ödənilmişdir.

24. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər

Normal fəaliyyəti zamanı Qrup müştərilərinin tələblərinə cavab vermək üçün balansdankənar riskə malik maliyyə alətləri müqavilələrində tərəf kimi iştirak edir. Müxtəlif dərəcəli kredit risklərini özündə birləşdirən bu alətlər üzrə qalıqlar konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öz əksini tapmır.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Qrupun təəhhüdləri və potensial öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kreditlə bağlı təəhhüdlər		
İstifadə olunmamış kredit xətləri	186,285,286	182,668,465
Akkreditivlər	9,701,443	-
Verilmiş maliyyə zəmanətləri	34,006,783	25,195,179
	229,993,512	207,863,644
Əməliyyat icarəsi üzrə öhdəliklər		
1 ilədək	30,735	34,098
1 ildən 5 ilədək	50,602	-
5 ilədən çox	63,092	-
	144,429	34,098
Verilmiş icra zəmanətləri	9,995,258	9,844,694
Girov və ehtiyatın çıxılmasından əvvəl təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	240,133,199	217,742,436
Kreditlə bağlı öhdəliklər üzrə GKZ ehtiyatı çıxılmaqla	(468,545)	(1,106,226)
Akkreditiv və zəmanətlər üzrə girov kimi saxlanılan pul vəsaitləri çıxılmaqla	(23,251,600)	(11,409,098)
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	216,413,054	205,227,112

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2021 tarixinə GKZ	(67,816)	(8,087)	(1,030,323)	(1,106,226)
Yeni yaranmış öhdəliklər	(121,979)	-	-	(121,979)
Ödənilmiş məbləğlər	-	-	-	-
Müddəti bitmiş öhdəliklər	12,522	-	62	12,584
1-ci mərhələyə keçirilmələr	-	-	-	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	-	-	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	251,787	-	(251,787)	-
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(291,271)	8,087	1,030,260	747,076
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2021	(216,757)	-	(251,788)	(468,545)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə GKZ üzrə ehtiyat məbləğində dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Mərhələ 1</i>	<i>Mərhələ 2</i>	<i>Mərhələ 3</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020 tarixinə GKZ	(38,797)	-	(1,353)	(40,150)
Yeni yaranmış öhdəliklər	(14,266)	-	-	(14,266)
Ödənilmiş məbləğlər	-	-	-	-
Müddəti bitmiş öhdəliklər	4,325	-	-	4,325
1-ci mərhələyə keçirilmələr	-	-	-	-
2-ci mərhələyə keçirilmələr	8,087	(8,087)	-	-
3-cü mərhələyə keçirilmələr	62	-	(62)	-
GKZ hesablamalarında istifadə edilən model və giriş məlumatlarında dəyişikliklər	(27,227)	-	(1,028,908)	(1,056,135)
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2020	(67,816)	(8,087)	(1,030,323)	(1,106,226)

Kapital qoyuluşu öhdəlikləri – 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun heç bir mühüm kapital öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə işləri - Vaxtaşırı və biznesin normal gedişi zamanı, müştərilər və partnyorlar tərəfindən Qrupa qarşı iddialar qaldırıla bilər. Rəhbərlik bu fikirdədir ki, yığılmamış heç bir mühüm zərər yaranmayacaq və bu səbəbdən də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bunun üçün heç bir əlavə ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergilər – Azərbaycan Respublikasının sahibkarlıq və xüsusən də, vergi qanunvericiliyində maddələrin müxtəlif təfsir dərəcələri yarana bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyi rəhbərlik və vergi orqanları tərəfindən fərqli şəkildə şərh olunduğundan, vergi orqanları tərəfindən əməliyyatlarla bağlı iddialar qaldırıla və nəticədə Qrup əlavə vergi, penyalər və faiz ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Vergi orqanları vergi ödəyicisinin fəaliyyətini yalnız son 3 təqvim ili üzrə yoxlamaq hüququna malikdir. Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup artıq bütün vergi ödəmələrini yerinə yetirib və bu səbəbdən də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında hər hansı potensial öhdəliklər üzrə heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Pensiya və təqaüd planları - İşçilər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və qaydalarına müvafiq olaraq dövlətdən təqaüd müavinətləri alır. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun hazırkı və yaxud keçmiş işçiləri üçün heç bir əlavə təqaüdlər, təqaüd sonrası tibbi xidmət, sığorta və ya kompensasiyalar üzrə öhdəliyi olmamışdır.

Fəaliyyət mühiti – Qrup əsas biznes fəaliyyətini Azərbaycanda aparır. Biznes mühitinə təsir edən qaydalar və qanunlar sürətli dəyişikliklərə məruz qalır və siyasətdə və biznes mühitində baş verən mənfi dəyişikliklər Qrupun aktivlərini və əməliyyatlarını riskə məruz qoya bilər.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

25. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

BMUS 24 standartına uyğun olaraq əlaqəli tərəflər və ya Qrupun əlaqəli tərəfləri ilə əməliyyatlar dedikdə aşağıdakılar nəzərdə tutulur:

- Birbaşa və ya dolayı üsulla bir və ya daha çox vasitəçilərin köməyi ilə nəzarət edən tərəflər və ya Qrupun nəzarətində saxlanılan, ya da ümumi nəzarətdə olan müəssisələr (Bura ana müəssisələr, filiallar və tabeçilikdə olan müəssisələr aiddir); Qrupda paya malik olduğundan Qrup üzrə əhəmiyyətli təsire malik olan tərəflər; və Qrup üzrə birgə nəzarətə malik olan tərəflər;
- Əlaqəli müəssisələr – Qrupun mühüm təsiri altında olan və sərmayəçinin nə filialı, nə də birgə müəssisəsi olmayan müəssisələr;
- Qrupun və ya onun ana müəssisəsinin əsas idarəedici heyətinin üzvləri;
- (a) və (c) bəndlərində istinad edilən hər hansı fiziki şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (c) və ya (d) bəndlərində birbaşa və ya dolayı yolla istinad edilən hər hansı fiziki şəxs tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və ya mühüm təsiri olan və ya səsvermədə böyük payı olan müəssisə - tərəflər.

Hər bir əlaqəli tərəflə münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin məzmununa yönəldilir. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Qrupun əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı əməliyyatları olmuşdur:

	31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Müştərilərə verilmiş kreditlər		1,431,324,208		1,527,837,764
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	33,591,153		36,337,225	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	1,026,610		801,727	
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat		(60,994,275)		(108,172,800)
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	(288,068)		(88,076)	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(4,732)		(2,696)	
Müştəri hesabları		1,494,061,835		1,549,817,380
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	62,182,793		48,604,278	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	1,153,142		639,034	
Verilmiş zəmanətlər		44,002,041		35,039,872
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	21,110,124		11,180,519	
İstifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		186,285,286		182,668,465
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	22,100,000		39,100,000	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	123,280		136,897	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan müntəzəm əməliyyatlar zamanı aktivin satılmasından alınacaq və ya öhdəliyin köçürülməsinə görə ödəniləcək məbləğdir.

Qrup, qiymətləndirmə üsulu ilə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi və açıqlanması üçün aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- Səviyyə 1 – oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kvotasiya edilmiş (təshih edilməmiş) qiymətləri mövcud olanlar;
- Səviyyə 2 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilən qiymətləndirmə üsulları;
- Səviyyə 3 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları müşahidə edilməyən qiymətləndirmə üsulları.

Aşağıdakı cədvəldə ədalətli dəyərle uçota alınmış maliyyə alətlərinin ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələr üzrə təhlili verilir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	31 dekabr 2021
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər				
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	4,412	547,800	552,212
İnvestisiya əmlakı	-	7,730,000	-	7,730,000
Ədalətli dəyəri açıqlanan aktivlər				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	610,312,236	-	-	610,312,236
Qiymətli metallar	20,063,418	-	-	20,063,418
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	39,865,484	-	39,865,484
İnvestisiya qiymətli kağızları	8,466,072	83,321,929	-	91,788,001
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	1,370,329,933	1,370,329,933
Digər aktivlər	-	-	4,275,166	4,275,166
Aktivlər	638,841,726	130,921,825	1,375,152,899	2,144,916,450
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	-	-	357,475,891	357,475,891
Müştəri hesabları	-	-	1,494,061,835	1,494,061,835
Digər öhdəliklər	-	-	3,934,764	3,934,764
Öhdəliklər	-	-	1,855,472,490	1,855,472,490

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	31 dekabr 2020
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər				
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	4,784	442,800	447,584
İnvestisiya əmlakı	-	7,510,000	-	7,510,000
Ədalətli dəyəri açıqlanan aktivlər				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	556,155,077	-	-	556,155,077
Qiymətli metallar	21,089,602	-	-	21,089,602
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	30,370,631	-	30,370,631
İnvestisiya qiymətli kağızları	27,423,271	128,370,298	-	155,793,569
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	1,419,664,964	1,419,664,964
Digər aktivlər	-	-	3,241,517	3,241,517
Aktivlər	604,667,950	166,255,713	1,423,349,281	2,194,272,944
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	-	-	351,882,138	351,882,138
Müştəri hesabları	-	-	1,549,817,380	1,549,817,380
Digər öhdəliklər	-	-	5,258,163	5,258,163
Öhdəliklər	-	-	1,906,957,681	1,906,957,681

Ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri siniflər üzrə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərləri təqdim edilmir.

	31 dekabr 2021			31 dekabr 2020		
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Reallaşdırılmı-ş gəlir	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Reallaşdırılmı-ş gəlir
Maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	610,312,236	610,312,236	-	556,155,077	556,155,077	-
Qiymətli metallar	20,063,418	20,063,418	-	21,089,602	21,089,602	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	39,865,484	39,865,484	-	30,370,631	30,370,631	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,370,329,933	1,370,329,933	-	1,419,664,964	1,419,664,964	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	92,340,213	92,895,940	555,727	156,241,153	156,373,227	132,074
Digər maliyyə aktivlər	4,275,166	4,275,166	-	3,241,517	3,241,517	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	357,475,891	357,475,891	-	351,882,138	351,882,138	-
Müştəri hesabları	1,494,061,835	1,494,061,835	-	1,549,817,380	1,549,817,380	-
Digər maliyyə öhdəliklər	3,934,764	3,934,764	-	5,258,163	5,258,163	-
			555,727			132,074

İnvestisiya qiymətli kağızlarına daxil edilmiş kapital qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün deyildir. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə bitən illər üzrə onların dəyəri müvafiq olaraq 552,212 və 447,584 AZN təşkil etmişdir. Bu səhmlər açıq bazara çıxarılmadığından və ədalətli dəyər hesablamalarının səviyyəsi əhəmiyyətli olduğundan onların ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi mümkün deyil.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Qiymətləndirmə üsulları və ehtimalları

Aşağıda maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərle hələ əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən metodologiya və fərziyyələr təsvir olunur.

Ədalətli dəyərləri balans dəyərlərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların balans dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu ehtimal xüsusi bitmə müddəti olmayan müddətsiz depozitlərə və əmanət hesablarına da tətbiq edilir.

İnvestisiya qiymətli kağızları

Hər hansı qiymətləndirmə modelləri ilə dəyəri müəyyən edilən satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları əsas etibarilə kvotasiya edilməyən kapitaldan və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızların dəyəri bəzi hallarda yalnız bazarda müşahidə edilən məlumatları, digər hallarda isə bazarda həm müşahidə edilən, həm də müşahidə edilməyən məlumatları əks etdirən modellər vasitəsilə müəyyən edilir. Bazarda müşahidə edilməyən giriş məlumatlarına investisiya obyektinin gələcək maliyyə göstəriciləri, onun risk profili, eləcə də investisiya obyektinin fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahəsi və coğrafi yurisdiksiya ilə bağlı iqtisadi fərziyyələr daxildir.

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

Kvotasiya edilməyən alətlərin, müştərilərə verilmiş kreditlərin, müştəri depozitlərinin, kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin, banklar və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklərin, digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin, maliyyə lizinə əsasən öhdəliklərin ədalətli dəyərini ölçmək üçün gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti eyni şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti olan borclar üçün hazırda mövcud olan dərəcələrlə diskont edilir.

27. Tənzimləyici məsələlər

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş kəmiyyət ölçüləri tələb edir ki, Qrup aşağıdakı cədvəldə göstərdiyi qaydada ümumi (12%) və 1-ci dərəcəli kapitalın (6%) risk dərəcələri üzrə qiymətləndirilmiş aktivlərinə qarşı minimal nisbət və əmsallarını saxlamaq üçün, kapitalın adekvatlığını təmin etsin.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun Kapital Adekvatlığı məqsədləri üçün cəmi və 1-ci dərəcəli kapital məbləği müvafiq olaraq 442,056,608 AZN və 429,863,505 AZN, yaxud 24.08% və 23.42% dərəcəsində olmuşdur.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Qrupun Kapital Adekvatlığı məqsədləri üçün cəmi və 1-ci dərəcəli kapital məbləği müvafiq olaraq 413,458,284 AZN və 407,177,561 AZN, yaxud 21.46% və 21.13% dərəcəsində olmuşdur.

Bundan əlavə, Qrup Azərbaycan Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olaraq nizamnamə kapitalının adekvatlıq dərəcəsini təmin etməlidir. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərində bitən illər ərzində Qrupun nizamnamə kapitalı səviyyəsi ARMB-nin tələblərinə uyğun olmuşdur.

28. Kapitalın idarə olunması

Qrup öz kapitalını idarə etməklə, borc və kapital qalıqlarını optimallaşdıraraq səhmdarların gəlirinin artırılması zamanı fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini təmin edir.

İdarəetmə heyəti kapitalın strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Bu yoxlamanın bir hissəsi kimi, İdarə heyəti kapitalın dəyərini və kapitalın hər bir növü ilə bağlı olan riskləri nəzərdən keçirir. İdarə Heyətinin tövsiyələri əsasında, Qrup özünün ümumi kapitalını dividendlər ödəməklə, yeni səhmlər buraxmaqla eləcə də yeni borclar verməklə və ya mövcud borcların geri alınması ilə tənzimləyir.

Qrupun ümumi kapital riskinin idarə edilməsi qaydasına 2020-ci ildən etibarən dəyişiklik edilməmişdir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

29. Riskin idarə olunması siyasətləri

Riskin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Qrup əməliyyatlarının mühüm elementi hesab olunur. Qrupun əməliyyatlarına xas olan əsas risklərə kredit riskləri, likvidlik riskləri faiz dərəcələrində və xarici valyuta dərəcələrində bazar hərəkətləri daxildir. Həmin risklərlə bağlı Qrupun riskin idarə edilməsi siyasətinin təsviri aşağıda verilmişdir. Qrup aşağıdakı riskləri idarə edir:

Kredit riski

Kredit riski, alıcılar, müştərilər və ya qarşı tərəflərin müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmədiklərinə görə Qrupu itkiyə məruz qoyan riskdir. Qrup fərdi tərəfdaşlarına, coğrafi və sənaye komplekslərinə üzərinə götürməyə hazır olduğu riskləri müəyyən məhdudiyyətlər çərçivəsində qəbul etməklə kredit riskini idarə və nəzarət edərək bu məhdudiyyətlərlə əlaqəli baş verə biləcək proseslərin monitorinqini edir.

Qrup, girov təftişləri də daxil olmaqla müntəzəm olaraq qarşı tərəflərin kredit ödəmə qabiliyyətlərinə təsir edən mümkün dəyişiklikləri erkən müəyyən edilməsini təmin etmək üçün kreditin keyfiyyətinə nəzarət prosesi qurmuşdur. Əks tərəfə qoyulan məhdudiyyətlər kredit riski təsnifat sistemindən yararlanmaqla müəyyən edilir. Kreditin keyfiyyətinə nəzarət prosesi Qrupun risklər nəticəsində potensial zərəmə məruz qalması və bununla bağlı lazımı tədbirlər görməsi nəticəsində potensial zərərin qiymətləndirilməsinə imkan verir.

Tөрəmə maliyyə alətləri

Tөрəmə maliyyə alətlərindən yaranan kredit riski istənilən vaxt, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeyd edilən pozitiv ədalətli dəyəmə malik olanlarla məhdudlaşır.

Kreditlə bağlı öhdəlik riskləri

Qrup öz müştərilərinə, Qrupun adından ödənişlər etməsini tələb edə biləcək zəmanətlər təqdim edir. Bu cür ödənişlər müştərilərdən akkreditiv şərtlərinə əsasən toplanır. Onlar bankı kreditlərə münasibətdə oxşar risklərə məruz qoyur və bunları eyni nəzarət prosesi və qaydaları ilə tənzimləyir.

Tөрəmə müəssisələri də daxil olmaqla, konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın tərkib hissəsi üçün kredit riskinə maksimum məruz qalma, əsas xalis və girov müqavilələrinin istifadəsi ilə təsirlərin azaldılmasından əvvəl onları balans dəyərlərində ən uyğun şəkildə əks etdirirlər.

Maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə qeydə alındıqda, aktivlərin balans dəyəri gələcəkdə yarana biləcək maksimum riskə məruz qalmamaqla cari kredit riskinə məruz qalır.

Dəyersizləşmənin qiymətləndirilməsi

Qrup, EFD-ə yaxınlaşmaqla diskont edilmiş, gözlənilən pul vəsaitlərinin çatışmazlığını ölçmək üçün GKZ-yi mümkünlük baxımından ölçülmüş bir neçə ssenari əsasında hesablayır. Pul vəsaitlərinin çatışmazlığı müqaviləyə uyğun olaraq şirkətə ödəniləcək pul vəsaitləri ilə müəssisənin əldə etməyi ehtimal etdiyi pul vəsaitləri arasındakı fərkdir. GKZ hesablamalarının mexanizmi aşağıda təsvir olunur və əsas elementləri bunlardır:

- DE *Defolt ehtimalı* müəyyən vaxt civarında defoltun mümkünlüyünün qiymətləndirilməsidir. Defolt, təhlil edilən müddət ərzində müəyyən anda yalnız müvafiq vəsait daha əvvəl uçotdan çıxarılmamış və hələ də portfele daxil olanda yarana bilər.
- DHRH *Defolt halında riskin həcmi*, müqavilədə nəzərdə tutulub-tulmamasından asılı olmayaraq, əsas və faiz məbləğlərinin qaytarılması, kredit öhdəliyi üzrə gözlənilən vəsaitlərin istifadəsi və yerinə yetirilməmiş ödənişlər üzrə hesablanmış faiz də daxil olmaqla hesabat tarixindən sonra risk həcmində gözlənilən dəyişikliyi nəzərə almaqla gələcək defolt tarixində risk həcminin qiymətləndirilməsidir.
- DHZ *Defolt halında zərəm* müəyyən zaman defolt yarananda əmələ gələn zərərin qiymətləndirilməsidir. Bu, müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniləcək pul vəsaitləri ilə kreditörün əldə etməyi gözlədiyi (o cümlədən hər hansı girovun realizasiyasından) pul vəsaitləri arasındakı fərqlə əsaslanır. Bu, adətən DHZ faizi kimi ifadə edilir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

GKZ ehtiyatı aktivin müddəti ərzində yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə (AMəGKZ) əsaslanır. Lakin əmələ gəldiyi andan kredit riskində əhəmiyyətli artım olmadığı hallarda ehtiyat 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (12aGKZ) əsaslanır. 12aGKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə aləti ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməməsindən irəli gələn GKZ-dən ibarətdir.

Hər hesabat dövrünün sonunda Qrup, maliyyə alətinin qalan müddəti üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi (defolt) riskindəki dəyişiklikləri nəzərdən keçirməklə, maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli artıb-artmamasının qiymətləndirilməsi siyasətini tətbiq etmişdir. Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq, Qrup kreditləri Mərhələ 1, Mərhələ 2, Mərhələ 3 və AYKD üzrə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

Mərhələ 1: Kreditlər ilk dəfə tanınanda, Qrup ehtiyatı 12aGKZ əsasında tanıyır. Mərhələ 1-in kreditlərinə həm də kredit riskinin azaldığı Mərhələ 2 və Mərhələ 3-dən yenidən təsnif edilmiş vəsaitlər daxildir.

Mərhələ 2: Kredit verildiyi andan etibarən kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artanda Qrup ehtiyatı AMəGKZ üzrə tanıyır.

Mərhələ 3: Dəyersizləşmiş hesab olunan kreditlər. Qrup ehtiyatı AMəGKZ üzrə tanıyır.

AYKD: Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri (AYKD) ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyərlə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. GKZ yalnız gözlənilən kredit zərərlərində sonradan dəyişiklik baş verəndə tanınır və ya ləğv edilir.

Defolt və sağalmanın terifi

Maliyyə alətinin dəyersizləşməsi hadisəsi pərakəndə borcalanlar portfeli istisna olmaqla, bütün portfeller üçün borcalan səviyyəsində müəyyən edilir. Pərakəndə borcalanlar üçün dəyersizləşmə hadisəsi maliyyə aləti səviyyəsində müəyyən edilir. Qrup, maliyyə aktivinin aşağıdakı hallarda defoltda olmasını hesab edir:

- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızların emitentləri ilə əməliyyatlardan başqa, bütün seqmentlər üçün hesabat tarixinə borcun 90 təqvim günündən artıq gecikdirilməsi;
- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızların emitentləri ilə əməliyyatlar üçün hesabat tarixinə borcun 7 iş günündən artıq gecikdirilməsi;
- Kontragent / emitent məhkəmə tərəfindən müflis elan edilib və ya məhkəmə Borcalanla bağlı müflislik prosedurları aparıb. Bu meyar pərakəndə borcalanlar portfeli istisna olmaqla, bütün portfeller üçün tətbiq edilir;
- Hesabat tarixinə müqaviləyə 4 və ya 5-ci keyfiyyət kateqoriyasının təyin edilməsi;
- Borcalanın maliyyə çətinliyi ilə əlaqədar defolt / məcburi restrukturizasiyanın aparılması (maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızların emitentləri ilə əməliyyatlar istisna olmaqla tətbiq edilir). Defolt/məcburi restrukturizasiya dedikdə, borcalanın müqavilədə nəzərdə tutulan öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi və borcalanın kredit keyfiyyətinin pisləşməsi nəticəsində Qrupun səlahiyyətli orqanı tərəfindən məcburi restrukturizasiya hesab edilən müqavilə şərtlərinin dəyişdirilməsi başa düşülür;
- Lisenziyanın ləğvi və müvəqqəti inzibatçılığın tətbiqi (maliyyə təşkilatlarına və qiymətli kağızların emitentlərinə tətbiq olunur).

İlkin tanınmaya nisbətən kredit riskində əhəmiyyətli dərəcədə artım olmadığını göstərən bir sübut varsa, itki norması maliyyə aləti üzrə 12 aylıq GKZ-yə qayıdır. Kredit riski artımının bəzi keyfiyyət göstəriciləri, məsələn, sui-istifadə halları artan defolt risk göstəricisi ola bilər ki, bu da həmin göstərici yox olandan sonra da mövcud ola bilər. Bu cür hallarda, Qrup, maliyyə aktivinin kredit riskinin kifayət qədər aşağı düşdüyünü nümayiş etdirən yaxşı davranışı göstərmək üçün sınaq müddəti müəyyən edir ki, onlar kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşdüyünü sübut edə bilsinlər. Maliyyə alətlərinin sağlamlaşması və 1-ci Mərhələyə keçirilməsi meyarları:

- Pərakəndə borcalanlar üçün üç ardıcıl hesabat ayında gecikmiş borcların olmaması;
- Korporativ kontragentlər və fərdi sahibkarlar üçün on iki ardıcıl hesabat ayında gecikmiş borcların olmaması.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

Defolt ehtimalının müddət strukturunun yaradılması

Qrup, məhsulun növü ilə bağlı kredit riskinə dair mövcud məlumatları və göstəriciləri həmçinin borcalanın seçməti ilə bağlı məlumatları toplayır. Bəzi portfeller üçün xaricdə kredit məlumat agentliklərindən əldə edilən məlumatlar da istifadə olunur.

Qrup, toplanan məlumatları təhlil etmək və qalan müddət ərzində defolt ehtimalının təxminlərini yaratmaq üçün və bunun zaman keçdikcə necə dəyişəcəyini göstərən statistik modelləri tətbiq edir.

Xəzinədarlıq və banklararası münasibətlər

Qrupun xəzinədarlığı və banklararası münasibətlər və qarşı tərəfləri maliyyə xidmətləri müəssisələri, banklar, broker-dilerlər, mübadilə və klirinqləri özündə ehtiva edir. Bu münasibətlər üçün Qrupun kredit riskləri şöbəsi, ictimaiyyətə açıq olan maliyyə və digər xarici məlumatları, məsələn, xarici reytingləri analiz edir və aşağıda cədvəldə göstərilədiyi kimi daxili reytingi müəyyən edir.

Korporativ və kiçik biznes kreditləri

Korporativ kreditlər üçün borcalanlar Qrupun ixtisaslaşdırılmış kredit riski bölməsinin işçiləri tərəfindən qiymətləndirilir. Kredit riskinin qiymətləndirilməsi, müxtəlif tarixi, cari və gələcəklə bağlı məlumatları nəzərə alan kredit hesablamaya modelinə əsaslanır:

- Müştərinin hazırladığı proqnozlar və büdcələr daxil tarixi maliyyə məlumatları. Bu maliyyə məlumatı müştərinin maliyyə fəaliyyətini ölçmək üçün həyata keçirilmiş və gözlənilən nəticələr, ödəmə qabiliyyətinin əmsalları, likvidlik əmsalları və digər müvafiq əmsalları əhatə edir. Bu göstəricilərdən bəziləri müştərilərlə razılaşmaları əhatə edir və buna görə də daha böyük diqqətlə ölçülür.
- Müştərilərə dair xarici mənbələrdən gələn istənilən ictimaiyyətə açıq məlumat. Bu reyting agentlikləri tərəfindən verilmiş xarici reyting cədvəllərini, müstəqil analitik hesabatları, ictimaiyyətə satılan qiymətli kağızların qiymətləri və ya press-relizlər (mətbuat açıqlamaları) və məqalələri əhatə edir.
- Şirkətin fəaliyyətinə aid olan və müştərinin rəhbərliyinin keyfiyyət və qabiliyyətini dəstəkləyən istənilən başqa obyektiv məlumatlar.

Qiymətləndirmə metodlarının kompleksliyi və dəqiqliyi Qrupun təsir gücü və müştərinin mürəkkəbliyi və ölçüsünə əsaslanır. Daha az kompleks kiçik biznes kreditlərindən bəziləri Qrupun pərakəndə məhsullar üzrə modelləri ilə qiymətləndirilir.

İstehlakçı kreditləri və yaşayış sahələri üçün verilən ipoteka kreditləri

İstehlak kreditləri təminatlı fərdi kreditlər, kredit kartları və overdraftlardan ibarətdir. Bu məhsullar yaşayış sahələri üçün verilən ipoteka kreditləri və daha az kompleks kiçik biznes kreditləri ilə birlikdə əsasən borcun gəlirə, kreditin dəyərə və gəlirə ödəniş əmsalları ilə idarə olunan avtomatlaşdırılmış kart sistemi vasitəsi ilə qiymətləndirilir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Qrupun daxili kredit reyting dərəcələri aşağıdakı kimidir:

Daxili reyting dərəcəsi	Beynəlxalq kənar reyting agentliyinin (Fitch) reytingi	Daxili reytingin təsviri	Aktivin müddəti ərzində DE
>13	AA+ to AAA AA A+ to AA- A- BBB+	Yüksək reyting	0 - 0.13%
8-13	BBB BBB- BB+	Standart reyting	0.13 - 2.09%
4-8	BB- to BB B- to B+	Qeyri-standart reyting	2.09 - 100%
<4	CCC CCC- D	Dəyersizləşmiş	100%

GKZ-nin ölçülməsi

GKZ-nin ölçülməsinə daxil edilən əsas məlumatlar aşağıdakı dəyişənlərin müvəqqəti faiz dərəcəsidir:

- Defolt ehtimalı (DE);
- Defolt halında zərər (DHZ);
- Defolt halında riskin həcmi (DHRH).

1-ci Mərhələdəki riskin həcmi üçün GKZ, 12 aylıq DE-ni DHZ və DHRH-ın hasilini ilə hesablanır. aktivin müddəti ərzində olan GKZ, aktivin müddəti ərzində olan DE-nin, DHZ-nin və DHRH-ın hasilindən hesablanır.

DE-nin qiymətləndirilməsi metodikası yuxarıda " Defolt Ehtimalının müddət strukturunun yaradılması" başlığı altında müzakirə olunur.

Bank DHZ parametrlərini defolt olmuş kontragentlərə qarşı iddiaların bərpa tarixinə əsasən qiymətləndirir. DHZ modelləri, hər seqmentdə default müştərilər üçün əsas məbləğ və faiz dərəcələrinin geri qaytarılmasını nəzərdə tutur. Korporativ portfeldə ödəniş məbləğləri müştəri bazasında hesablanır, kredit kartları və istehlak kredit portfelleri isə müqavilə səviyyəsində hesablanır. Onlar güzəştli pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında hesablanmışdır ki, bu, mövcud müqavilənin faiz dərəcəsi kimi effektiv faiz dərəcəsinin ən yaxşı vekseli hesab olunur. İpoteka kreditləri üçün, qiymətli kağızları qiymətləndirmək üçün risk faktorları kimi girov qiymətli kağızları tətbiq edilmişdir.

DHRH defolt halında gözlənilən təsiri təmsil edir. Bank DHRH-i qarşı tərəfə mövcud təsirdən və müqavilə üzrə icazə verilən və amortizasiya nəticəsində yaranan mövcud məbləğə potensial dəyişikliklərdən əldə edir. Maliyyə aktivinin DHRH-i defolt zamanı özünün ümumi balans dəyəridir. Borc öhdəlikləri üçün DHRH gələcək potensial miqdardır ki, bu da tarixi müşahidələrə əsasən müqavilə çərçivəsində götürülə bilər.

Yuxarıda təsvir edildiyi kimi, və Mərhələ 1 üzrə maliyyə aktivləri üçün maksimum 12 aylıq DE-dan istifadə edilməsinə baxmayaraq, Bank GKZ-ni kreditin məruz qaldığı maksimum müqavilə müddətindən (borcun müddətinin uzadılması variantları daxil olmaqla) kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün Bank daha uzun müddət hesab edir. Maksimum müqavilə müddəti, Bankın avansın geri qaytarılmasını və ya kredit öhdəliyini ləğv etmək hüququna malik olduğu tarixə qədər uzanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımı

Qrup, hər bir hesabat dövründə ilkin tanınmadan sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmamasını qiymətləndirir. Kredit riskinin artımının əhəmiyyətli olub-olmadığının müəyyənləşdirilməsi maliyyə alətinin və borcalanın xüsusiyyətlərinə və coğrafi bölgə ilə bağlıdır. Əhəmiyyətli sayılan faktor, müxtəlif növ kreditlər, xüsusilə korporativ və perakəndə kreditlər arasında özünü fərqli göstərəcəkdir.

Ümumi göstərici olaraq, riskə xüsusi meyilli kredit Qrupun keyfiyyət kriteriyalarına əsasən, ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmış hesab edilir:

- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızların emitentləri ilə əməliyyatlardan başqa, bütün seqmentlər üçün borcun 31-90 gün gecikdirilməsi faktının mövcudluğu;
- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızların emitentləri ilə əməliyyatlar üzrə borcun 1-7 iş günü gecikdirilməsi faktının mövcudluğu;
- Perakəndə portfel üçün borcalanın digər müqavilələr üzrə borcu 90 gündən artıq gecikdirməsi faktının mövcudluğu;
- Ana şirkət və ya digər əlaqəli müəssisə tərəfindən maliyyə dəstəyinin azalması;
- Borcalana verilmiş məhsullar barədə Bank tərəfindən etibarlı neqativ məlumatın əldə edilməsi.

Gecikmə günləri, tam ödəniş alınmayan ən erkən tarixdən etibarən gün sayının hesablanması yolu ilə müəyyən edilir. Gecikmə günləri, borcalana təqdim oluna biləcək hər hansı bir güzəşt müddətini nəzərə alınmadan müəyyən edilir.

Kəmiyyət meyarları (yalnız xarici reytinglərin mövcudluğu halında tətbiq edilir):

- Aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmiş meyarlara uyğun olaraq, tanınma tarixinə olan xarici reytinglə müqayisədə, hesabat tarixinə olan xarici reytingin nisbətən dəyişməsi.

İlkin tanıma zamanı xarici reytingdən asılı olaraq kredit riskinin əhəmiyyətli artmasının müəyyən edilməsi meyarları.

	İlkin tanıma zamanı kontragentin reytingi			Kredit riskinin mühüm artması aşağıdakı kimi tanınır:
	Moody's	Fitch	S&P	
1	AAA	AAA	AAA	Aşağı kredit riski: meyarlar tətbiq edilmir
2	Aa1	AA+	AA+	
3	Aa2	AA	AA	
4	Aa3	AA-	AA-	
5	A1	A+	A+	
6	A2	A	A	
7	A3	A-	A-	
8	Baa1	BBB+	BBB+	
9	Baa2	BBB	BBB	
10	Baa3	BBB-	BBB-	
11	Ba1	BB+	BB+	-2 kateqoriyasına dəyişmə
12	Ba2	BB	BB	
13	Ba3	BB-	BB-	
14	B1	B+	B+	-1 kateqoriyasına dəyişmə
15	B2	B	B	
16	B3	B-	B-	
17	Caa1	CCC-C	CCC-C	
18	Caa2			
19	Caa3			
20	Ca-C			
21	D	D	D	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Perspektiv məlumatlar və çox tərəfli iqtisadi ssenarilər

Özünün GKZ modellərində, Qrup geniş səpkili perspektiv informasiyalara, o cümlədən iqtisadi məlumatlara əsaslanır:

- Real ÜDM;
- İstehlakçı Qiymətləri indeksi;
- Neft qiyməti;

Qrup bir iqtisadi ssenari hazırlayır: əsas ssenari. Bu Qrupun strateji planlaşdırma və büdcənin hazırlanması kimi digər məqsədlərlə bağlı istifadə etdiyi informasiyaya uyğunlaşdırılır. Defolltar haqqında tarixi məlumatlar bank sistemindəki fiziki şəxslərə verilmiş cəmi kreditlər üzrə gecikmiş kreditlərin payına dair ARMB-in (Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı) statistik məlumatlarında istifadə edir. Makroiqtisadi məlumatların təsirinin qiymətləndirilməsi ən azı illik olaraq aparılmalıdır.

Qrup bütün kredit portfeli üçün (qiymətli kağızlar portfeli, maliyyə qurumlarına olan tələblər) aparıcı göstəriciləri müəyyənləşdirərək sənədləşdirmiş, tarixi məlumatların təhlilindən istifadə edərək makroiqtisadi dəyişənlər və kredit riski və kredit itkiləri arasındakı əlaqələri qiymətləndirmişdir.

Əsas aparıcı faktor Real ÜDM-in artım proqnozudur. 31 dekabr 2021-ci il üçün istifadə olunan iqtisadi ssenarilərə Azərbaycan Respublikasının 31 dekabr 2022 -2026 illəri əhatə edən əsas göstəriciləri istifadə edilib.

İllər	Real ÜDM-un artım səviyyəsi
2022	2.30%
2023	1.70%
2024	1.70%
2025	1.70%
2026	1.70%

Son beş ilin məlumatlarının təhlili əsasında əsas göstərici ilə maliyyə aktivlərinin müxtəlif portfeli üzrə default və zərər dərəcələri arasında təxmin edilən əlaqələr hazırlanmışdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin siniflər üzrə kredit keyfiyyəti

Maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti yuxarıda təsvir olunduğu kimi, Qrupun daxili kredit reytingləri ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Qrupun kredit reytingi sistemində əsaslanaraq konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın kreditlə bağlı sətirlərində aktivlərin sinifləri üzrə kredit keyfiyyəti göstərilir.

31 dekabr 2021	Qeyd	Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri-standart reyting	Dəyersizləşmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12 Mərhələ 1	454,696,391	38,789,134	195,470	-	493,680,995
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13 Mərhələ 1	39,848,484	17,000	-	-	39,865,484
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	14					
-Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər	Mərhələ 1	-	139,323,703	738,795,596	-	878,119,299
	Mərhələ 2	-	-	227,618	-	227,618
	Mərhələ 3	-	-	-	61,770,914	61,770,914
-Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər						
<i>Avtomobil kreditləri</i>	Mərhələ 1	-	14,785,038	270,168	-	15,055,206
	Mərhələ 2	-	-	1,768	-	1,768
	Mərhələ 3	-	-	-	235,586	235,586
<i>İstehlak kreditləri</i>	Mərhələ 1	-	230,652	20,014,939	-	20,245,591
	Mərhələ 2	-	-	101,403	-	101,403
	Mərhələ 3	-	-	-	3,215,571	3,215,571
<i>İpoteka kreditləri</i>	Mərhələ 1	-	176,365,705	2,381,757	-	178,747,462
	Mərhələ 2	-	-	456,022	-	456,022
	Mərhələ 3	-	-	-	3,256,736	3,256,736
<i>Plastik kartlar</i>	Mərhələ 1	-	436,449	1,453,034	-	1,889,483
	Mərhələ 2	-	1,585	-	-	1,585
	Mərhələ 3	-	-	-	193,007	193,007
<i>Biznes kreditləri</i>	Mərhələ 1	-	4,411,255	248,478,291	-	252,889,546
	Mərhələ 2	-	-	578,579	-	578,579
	Mərhələ 3	-	-	-	14,338,832	14,338,832
İnvestisiya qiymətli kağızları - Amortizasiya hesablanmış dəyərle borc qiymətli kağızları	15 Mərhələ 1	14,705,867	9,061,812	70,183,975	-	93,951,654
Verilmiş maliyyə zəmanətləri	24 Mərhələ 1	-	7,157,733	26,849,050	-	34,006,783
Akkreditivlər	24 Mərhələ 1	-	-	9,701,443	-	9,701,443
İstifadə olunmamış kredit xətləri	24 Mərhələ 1	-	53,947,801	131,803,343	-	185,751,144
	Mərhələ 2	-	-	-	-	-
	Mərhələ 3	-	-	-	534,142	534,142
Cəmi		509,250,742	444,527,867	1,251,492,456	83,544,788	2,288,815,853

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020	Qeyd		Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri-standart reyting	Dəyersizləş- miş	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12	Mərhələ 1	498,690,048	2,431,943	11,328	-	501,133,319
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13	Mərhələ 1	30,353,631	17,000	-	-	30,370,631
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	14						
-Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər		Mərhələ 1	-	217,949,865	690,846,783	-	908,796,648
		Mərhələ 2	-	-	10,898,514	-	10,898,514
		Mərhələ 3	-	-	-	163,124,322	163,124,322
-Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər							
<i>Avtomobil kreditləri</i>		Mərhələ 1	-	456,492	12,249,394	-	12,705,886
		Mərhələ 2	-	-	166,430	-	166,430
		Mərhələ 3	-	-	-	396,196	396,196
<i>İstehlak kreditləri</i>		Mərhələ 1	-	414,891	10,058,278	-	10,473,169
		Mərhələ 2	-	-	296,355	-	296,355
		Mərhələ 3	-	-	-	4,592,674	4,592,674
<i>İpoteka kreditləri</i>		Mərhələ 1	-	119,308,315	2,412,687	-	121,721,002
		Mərhələ 2	-	-	1,824,353	-	1,824,353
		Mərhələ 3	-	-	-	6,750,730	6,750,730
<i>Plastik kartlar</i>		Mərhələ 1	-	688,340	606,695	-	1,295,035
		Mərhələ 2	-	21,026	2,423	-	23,449
		Mərhələ 3	-	-	-	98,896	98,896
<i>Biznes kreditləri</i>		Mərhələ 1	-	6,236,283	258,246,203	-	264,482,486
		Mərhələ 2	-	-	190,453	-	190,453
		Mərhələ 3	-	-	-	20,001,166	20,001,166
İnvestisiya qiymətli kağızları							
- Amortizasiya hesablanmış dəyərle borc qiymətli kağızları	15	Mərhələ 1	64,375,626	27,444,868	64,624,091	-	156,444,585
Verilmiş maliyyə zəmanətləri	24	Mərhələ 1	-	9,425,284	15,769,895	-	25,195,179
İstifadə olunmamış kredit xətləri	24	Mərhələ 1	-	77,613,104	96,478,567	-	174,091,671
		Mərhələ 2	-	-	350,630	-	350,630
		Mərhələ 3	-	-	-	8,226,164	8,226,164
Cəmi			593,419,305	462,007,411	1,165,033,079	203,190,148	2,423,649,943

Maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və kredit öhdəlikləri kreditlərlə eyni qaydada qiymətləndirilir və ehtiyat ayrılır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Coğrafi təhlil

Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə komitəsi qanunvericilikdə və tənzimləyici sahələrdəki risklərlə bağlı nəzarəti həyata keçirir və onun Qrupun fəaliyyətinə təsirini müəyyənləşdirir. Bu yanaşma Qrupa Azərbaycan Respublikasının investisiya mühitindəki potensial zərərləri azaltmaq imkanı verir.

Aktiv və öhdəliklər coğrafi cəhətdən aşağıdakı kimi cəmləşmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	CIS and other countries	İİƏT ölkələri	31 dekabr 2021 Cəmi
Aktivlər				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	325,923,372	1,332,230	283,056,634	610,312,236
Qiymətli metallar	20,063,418	-	-	20,063,418
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	10,349,742	-	29,515,742	39,865,484
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,370,329,933	-	-	1,370,329,933
İnvestisiya qiymətli kağızları	92,335,801	-	4,412	92,340,213
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	63,783,336	-	-	63,783,336
İnvestisiya əmlakı	7,730,000	-	-	7,730,000
Qeyri-maddi aktivlər	6,431,712	-	-	6,431,712
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi	2,832,354	-	-	2,832,354
Digər aktivlər	84,273,049	324,999	1,170,778	85,768,826
Cəmi aktivlər	1,984,052,717	1,657,229	313,747,566	2,299,457,512
Öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	357,475,891	-	-	357,475,891
Müştəri hesabları	1,494,061,835	-	-	1,494,061,835
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	1,045,098	-	-	1,045,098
Digər öhdəliklər	10,519,771	11	59,689	10,579,471
Cəmi öhdəliklər	1,863,102,595	11	59,689	1,863,162,295
Xalis mövqe	120,950,122	1,657,218	313,687,877	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	CIS and other countries	İİÖT ölkələri	31 dekabr 2020 Cəmi
Aktivlər				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	198,998,151	2,078,030	355,078,896	556,155,077
Qiymətli metallar	21,089,602	-	-	21,089,602
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	10,390,672	-	19,979,959	30,370,631
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,419,664,964	-	-	1,419,664,964
İnvestisiya qiymətli kağızları	156,236,369	-	4,784	156,241,153
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	69,446,614	-	-	69,446,614
İnvestisiya əmlakı	7,510,000	-	-	7,510,000
Qeyri-maddi aktivlər	6,834,131	-	-	6,834,131
Digər aktivlər	61,742,795	239,970	1,602,227	63,584,992
Cəmi aktivlər	1,951,913,298	2,318,000	376,665,866	2,330,897,164
Öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	351,882,138	-	-	351,882,138
Müştəri hesabları	1,549,817,380	-	-	1,549,817,380
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	2,603	-	-	2,603
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,734,426	-	-	1,734,426
Digər öhdəliklər	13,115,589	11	333,325	13,448,925
Cəmi öhdəliklər	1,916,552,136	11	333,325	1,916,885,472
Xalis mövqə	35,361,162	2,317,989	376,332,541	

Likvidlik riski

Likvidlik riski depozitlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatan maliyyə alətləri ilə əlaqədar digər maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət olub-olmaması deməkdir. Likvidlik riskini idarə etmək üçün, Qrup aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olan müştəri və bank əməliyyatları üzrə gələcəkdə gözlənilən nağd pul vəsaitinin hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Aktiv və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Likvidlik və faiz dərəcəsi risklərinin təhlili aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Cədvəldə aşağıdakı məlumatlar təqdim olunur:

(i) Qrupdan ödənişin tələb edilə bildiyi ən yaxın müddətdə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış nağd vəsaitlərin (həm faiz həm də əsas nağd vəsaitlər) hərəkətinə əsaslanan qeyri-törəmə maliyyə aktivlərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddəti və,

(ii) Qrup tərəfindən müxtəlif dövrlərdə daxil olması gözlənilən nağd vəsaitlər istisna olmaqla, Maliyyə aktivlərinin diskontlaşdırılmamış ödəniş müddətlərinə habelə, həmin aktivlər üzrə əldə olunacaq faizlərə əsaslanmaqla qeyri-törəmə maliyyə aktivləri üçün gözlənilən ödəniş müddəti.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2021 Cəmi
Aktivlər								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	0.06%	229,500,000	-	-	-	-	-	229,500,000
Müştərilərə verilmiş kreditlər	6.12%	1,789,576	6,092,938	169,510,127	822,905,593	360,389,797	4,314,326	1,365,002,357
İnvestisiya qiymətli kağızları	5.25%	12,542,214	-	72,809	73,771,821	5,277,684	-	91,664,528
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan aktivlər		243,831,790	6,092,938	169,582,936	896,677,414	365,667,481	4,314,326	1,686,166,885
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		380,812,236	-	-	-	-	-	380,812,236
Qiymətli metallar		-	20,063,418	-	-	-	-	20,063,418
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		-	-	-	-	-	39,865,484	39,865,484
Müştərilərə verilmiş kreditlər		4,996,488	-	-	-	-	331,088	5,327,576
İnvestisiya qiymətli kağızları		64,066	56,096	3,311	-	-	552,212	675,685
Digər aktivlər		4,275,166	114,480	-	74,520,146	-	-	78,909,792
		633,979,745	26,326,933	169,586,247	971,197,560	365,667,481	45,063,110	2,211,821,076
Öhdəliklər								
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	2.05%	10,010,390	10,434	80,707,516	55,491,735	159,622,560	-	305,842,635
Müştəri hesabları	1.68%	96,409,139	175,661,271	532,830,820	114,737,893	-	-	919,639,122
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan öhdəliklər		106,419,529	175,671,705	613,538,336	170,229,628	159,622,560	-	1,225,481,757
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		51,175,723	457,533	-	-	-	-	51,633,256
Müştəri hesabları		447,583,917	-	-	-	-	126,838,796	574,422,713
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		-	-	1,045,098	-	-	-	1,045,098
Digər öhdəliklər		3,391,509	1,304,543	4,697,751	717,122	-	-	10,110,925
Verilmiş zəmanətləri		-	3,697,580	9,126,509	22,313,202	8,864,750	-	44,002,041
Akkreditivlər		-	1,627,511	8,073,932	-	-	-	9,701,443
İstifadə olunmamış kredit xətləri		42,719	3,857,481	9,155,937	160,357,325	12,871,824	-	186,285,286
		608,613,396	186,616,353	645,637,563	353,617,276	181,359,134	126,838,796	2,102,682,519
Likvidlik intervalı		25,366,349	(160,289,421)	(476,051,316)	617,580,283	184,308,347		
Faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		137,412,261	(169,578,767)	(443,955,399)	726,447,786	206,044,921		
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq intervalı		137,412,261	(32,166,506)	(476,121,905)	250,325,881	456,370,802		

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2020 Cəmi
Aktivlər								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	0.52%	276,669,903	-	-	-	-	-	276,669,903
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5.71%	171,776	9,541,176	281,204,960	777,616,954	345,478,806	1,557,717	1,415,571,389
Investisiya qiymətli kağızları	5.37%	63,246,220	-	27,184,400	65,060,869	-	-	155,491,489
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan aktivlər		340,087,899	9,541,176	308,389,360	842,677,822	345,478,806	1,557,717	1,847,732,781
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		279,485,174	-	-	-	-	-	279,485,174
Qiymətli metallar		-	21,089,602	-	-	-	-	21,089,602
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		-	-	-	-	-	30,370,631	30,370,631
Müştərilərə verilmiş kreditlər		3,925,261	-	-	-	-	168,314	4,093,575
Investisiya qiymətli kağızları		-	302,080	-	-	-	447,584	749,664
Digər aktivlər		3,241,517	102,653	-	52,883,851	-	-	56,228,021
		626,739,851	31,035,511	308,389,360	895,561,673	345,478,806	32,544,246	2,239,749,448
Öhdəliklər								
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	1.90%	10,150,000	2,127,223	89,215,093	45,663,605	153,165,023	-	300,320,944
Müştəri hesabları	1.44%	46,289,896	236,814,077	567,101,386	155,021,824	-	-	1,005,227,184
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan öhdəliklər		56,439,896	238,941,300	656,316,479	200,685,429	153,165,023	-	1,305,548,128
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		51,561,194	-	-	-	-	-	51,561,194
Müştəri hesabları		403,589,497	-	1,149	-	-	140,999,550	544,590,196
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		-	-	2,603	-	-	-	2,603
Digər öhdəliklər		3,289,577	1,366,747	6,099,698	1,586,677	-	-	12,342,699
Verilmiş zəmanətləri		446,222	10,911,389	18,806,139	4,876,122	-	-	35,039,872
İstifadə olunmamış kredit xətləri		25,814	2,322,271	11,121,630	169,198,250	500	-	182,668,465
		515,352,201	253,541,707	692,347,698	376,346,478	153,165,523	140,999,550	2,131,753,157
Likvidlik intervalı		111,387,650	(222,506,196)	(383,958,338)	519,215,196	192,313,282		
Faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		283,648,003	(229,400,124)	(347,927,119)	641,992,393	192,313,782		
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq intervalı		283,648,003	54,247,879	(293,679,240)	348,313,153	540,626,935		

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riski faiz dərəcəsi riskini, valyuta riskini və Qrupun məruz qaldığı digər qiymət risklərini əhatə edir. Qrup tərəfindən riskin ölçülməsi üsullarına və ya 2020-ci ildə məruz qaldığı risklərə heç bir dəyişiklik olmamışdır.

Qrupa daxil olan müəssisələr sabit və dəyişkən dərəcələrlə borclar aldıqlarından Qrupa faiz dərəcəsi riskinə məruz qalır. Qrup sabit və dəyişkən dərəcəli borcları qarışıq şəkildə saxlamaqla riski idarə edir.

AÖK həmçinin faiz dərəcəsinə və bazar risklərini Qrupun faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdırmaqla idarə edir. Həmin faiz dərəcəsi mövqeyi Qrupu müsbət faiz marjası ilə təmin edir. Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə departamenti Qrupun hazırkı maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Qrupun faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Qrupun rentabelliyyəsinə təsirini qiymətləndirir.

Qrupun kredit müqavilələrinin əksəriyyətinə və digər maliyyə aktivlərinə və öhdəliklərinə ya dəyişkən faiz hesablanır ya da borc verənin istəyindən asılı olaraq faiz dərəcəsinə dəyişmək imkanı verən bəndlər daxil edilir. Qrup faiz dərəcəsi marjasına nəzarət edir və nəticədə özünün mühüm faiz dərəcəsi riskinə və ya nağd vəsaitin axınına məruz qaldığını düşünür.

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazar şəraitində mənfi dəyişikliklərdən irəli gələn potensial zərərləri vaxtaşırı qiymətləndirməklə ədalətli dəyərin faiz dərəcəsi riskini idarə edir. Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə departamenti Qrupun hazırkı maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Qrupun ədalətli dəyərin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Qrupun rentabelliyyəsinə təsirini qiymətləndirir.

Aşağıdakı cədvəldə "dəyişkən risk üzrə ən mümkün dəyişikliklər" əsasında müəyyən edilmiş faiz dərəcəsi riskinin həssaslıq təhlili verilmişdir. Bu dəyişikliklərin dərəcəsi rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilir və əsas idarəedici heyətə təqdim edilən risk hesabatlarına əks etdirilir.

Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Aktivlər:				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	2,295,000	(2,295,000)	2,766,699	(2,766,699)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13,650,024	(13,650,024)	14,155,714	(14,155,714)
İnvestisiya qiymətli kağızları	916,645	(916,645)	1,554,915	(1,554,915)
Öhdəliklər:				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	(3,058,426)	3,058,426	(3,003,209)	3,003,209
Müştəri hesabları	(9,196,391)	9,196,391	(10,052,272)	10,052,272
Vergidən əvvəl mənfəətə xalis təsir	4,606,852	(4,606,852)	5,421,847	(5,421,847)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə aktivinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Qrupun maliyyə durumuna və nağd pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir.

İdarə Heyəti valyuta ilə ayırmaların səviyyələrinə hədlər qoyur. Həmçinin bu hədlər Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olur. Xarici valyutanın mübadilə məzənnəsinin Qrupa təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

	AZN	ABŞ Dolları	Avto	Digər valyutalar	31 dekabr 2021 Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	256,610,737	285,684,218	51,092,392	16,924,889	610,312,236
Qiymətli metallar	-	-	-	20,063,418	20,063,418
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	1,880,597	29,620,407	8,364,480	-	39,865,484
Müştərilərə verilmiş kreditlər	585,755,482	711,598,711	72,975,740	-	1,370,329,933
İnvestisiya qiymətli kağızları	19,243,578	73,092,223	4,412	-	92,340,213
Əmlak və avadanlıq	63,783,336	-	-	-	63,783,336
İnvestisiya əmlakı	7,730,000	-	-	-	7,730,000
Qeyri-maddi aktivlər	6,431,712	-	-	-	6,431,712
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	2,832,354	-	-	-	2,832,354
Digər aktivlər	84,682,817	1,031,128	54,771	110	85,768,826
Cəmi aktivlər	1,028,950,613	1,101,026,687	132,491,795	-36,988,417	2,299,457,512
Öhdəliklər					
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödenilməli vəsaitlər	254,499,909	102,960,181	15,801	-	357,475,891
Müştəri hesabları	466,716,266	878,246,035	132,283,819	16,815,715	1,494,061,835
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	1,045,098	-	-	-	1,045,098
Digər öhdəliklər	9,648,392	847,966	82,938	175	10,579,471
Cəmi öhdəliklər	731,909,665	982,054,182	132,382,558	16,815,890	1,863,162,295
Açıq valyuta mövqeyi	297,040,948	118,972,505	109,237	20,172,527	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

	AZN	ABŞ Dolları	Avto	Digər valyutalar	31 dekabr 2020 Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	164,816,679	381,567,720	5,992,907	3,777,771	556,155,077
Qiymətli metallar	-	-	-	21,089,602	21,089,602
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	1,433,317	11,477,805	8,519,154	8,940,355	30,370,631
Müştərilərə verilmiş kreditlər	419,731,543	900,880,090	99,053,331	-	1,419,664,964
İnvestisiya qiymətli kağızları	64,182,530	92,053,839	4,784	-	156,241,153
Əmlak və avadanlıq	69,446,614	-	-	-	69,446,614
İnvestisiya əmlakı	7,510,000	-	-	-	7,510,000
Qeyri-maddi aktivlər	6,834,131	-	-	-	6,834,131
Digər aktivlər	61,898,481	1,373,336	313,175	-	63,584,992
Cəmi aktivlər	795,853,295	1,387,352,790	113,883,351	33,807,728	2,330,897,164
Öhdəliklər					
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	238,760,494	113,104,510	17,134	-	351,882,138
Müştəri hesabları	359,246,082	1,038,077,762	139,917,178	12,576,358	1,549,817,380
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	2,603	-	-	-	2,603
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,734,426	-	-	-	1,734,426
Digər öhdəliklər	12,068,474	975,535	393,256	11,660	13,448,925
Cəmi öhdəliklər	611,812,079	1,152,157,807	140,327,568	12,588,018	1,916,885,472
Açıq valyuta mövqeyi	184,041,216	235,194,983	(26,444,217)	21,219,710	

Valyuta riskinin həssaslığı

Aşağıdakı cədvəldə ABŞ dollarının manata nisbətə 10% artmasına və ya azalmasına qarşı Qrupun həssaslığı öz əksini tapmışdır. Xarici valyuta riskinin əsas idarəedici heyətə hesabat edilməsi üçün istifadə edilən həssaslıq dərəcəsi 10%-dir və bu dərəcə xarici valyutanın mübadilə məzənnəsində mümkün dəyişikliklərlə bağlı rəhbərliyin qiymətləndirmələrini əks etdirir. Həssaslıq təhlilinə yalnız xarici valyuta ilə ifadə edilmiş pul vəsaitləri və xarici valyuta məzənnəsindəki 10% dəyişikliyi əks etdirmək üçün dövrün sonunda onların köçürülməsi üzrə düzəlişlər daxildir. Həssaslıq təhlilinə kənar kreditlər eləcə də Qrup daxilində xarici valyuta əməliyyatları üçün verilən kreditlər daxildir. Burada kreditlərin denominasiyası kreditörün və ya borcalanın valyutasından fərqli valyuta ilə aparılır.

	31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
	AZN / ABŞ dolları +10%	AZN / ABŞ dolları -10%	AZN / ABŞ dolları +10%	AZN / ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	11,897,251	(11,897,251)	23,519,498	(23,519,498)

	31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
	AZN / Avro +10%	AZN / Avro -10%	AZN / Avro +10%	AZN / Avro -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	10,924	(10,924)	(2,644,422)	2,644,422

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolide edilmiş maliyyə hesabatlarına dair qeydlər (Azərbaycan manatı ilə)

Həssaslıq analizi ilə bağlı məhdudiyətlər

Yuxarıdakı cədvəllər digər ehtimallarda dəyişikliklər olmadıqda əsas ehtimalların dəyişməsinin təsirini əks etdirir. Əslində cədvəldə qeyd edilən ehtimallarla digər faktorlar arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. Qeyd etmək lazımdır ki, cədvəldəki həssaslıq göstəriciləri xətti funksiya üzrə hesablanmır və valyuta məzənnəsinin daha çox və ya az dəyişməsinə qarşı həssaslığı cədvəldə göstərilən rəqəmlər əsasında birbaşa interpolyasiya və ekstrapolyasiya edilə bilməz.

Həssaslıq analizi Qrupun aktivlərinin və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan əlavə, Qrupun maliyyə vəziyyəti bazarda dəyişikliklər baş verdikdə dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazardakı dəyişikliklərə qarşı həssaslığın idarə edilməsini nəzərdə tutur. Bazardakı dəyişikliklər müəyyən həddi keçəndə Qrupun rəhbərliyi bəzi investisiyaları satmaq, investisiya portfelinin strukturunu dəyişdirmək və ya müəyyən sığortalayıcı addımlar atmaq kimi qərarlar həyata keçirə bilər. Nəticədə, ehtimallardakı dəyişikliklər öhdəliklərə heç bir təsir göstərməyə bilər, aktivlər isə konsolide edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bazar qiyməti ilə dəyərləndiriləcək. Belə hallarda aktivlər və öhdəliklər üçün müxtəlif qiymətləndirmə bazasından istifadə edilməsi xalis aktivlərin dəyişməsinə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda qeyd edilən həssaslıq təhlilləri ilə bağlı digər məhdudiyətlərə aşağıdakılar daxildir: yaxın dövrdə mümkün bazar dəyişiklikləri ilə bağlı hər hansı əminlik olmadan qabaqcadan verilən və yalnız Qrupun mövqeyini əks etdirən potensial riskin nümayiş etdirilməsi üçün hipotetik bazar dəyişikliklərindən istifadə və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət etməsi ehtimalı.

30. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

12 yanvar 2022-ci il tarixində Bankın səhmdarları adi səhmlər üzrə 5,445,450 AZN məbləğində dividendlər elan etmiş, bunlar da 14 yanvar 2022-ci il tarixinə ödənilmişdir.

29 mart 2022-ci il tarixində "AMAL Invest Qrup" MMC-yə məxsus "Xalq Bank" ASC-nin 16,15%-lik səhmləri "Foton" MMC-yə verilmiş, nəticədə yekun mülkiyyətçilərdə heç bir dəyişiklik olmamışdır.